

Šiame numery

JAUTRUMAS IR ATsirIBOJIMAS.
 DIDVYRIAI IR KANKINIAI SKULPTUROSE.
 SUSITIKIMAI SU BROLIAIS
 PABALTIEČIAIS.
 PER TILTUS IR TUNELIUS RIEDANT.
 JAUNŲŲ POEZIJĄ.
 POLINEZIJOS PAVESY.
 ARIJŲ IR LIETUVISKŲ DAINŲ
 LENKTYNĖS.
 JUNGtinė dailės PARODA.
 SHAKESPEARAS GOODMANO TEATRE,
 CHICAGO.
 NAUJI LEIDINIAI.
 KULTŪRINĖ KRONIKA.
 SPYGLIAI IR DYGLIAI.



KERTINĖ PARASTĖ

Jautrumas ir atsiribojimas

Pažvelkime kad ir į tolią visuotinio pobūdžio galimybę. Ansamblio vadovas ruošia repertuarą. Prieš akis planų, išpareigojimų daug. Vieni prašo pasirodyti minėjime, kiti dainų šventėje, treči laukia koncerto. Jei pasiruošimas priklauso nuo gaidų, pianino, laisvalaikio ar kūrinio, kuriuos vadovas noriai skiria ansamblui, viskas būtų tvarkoj. Bet ruošia tikrovėje priklauso nuo žmonių, laisvai dalyvaujančių sambūryje, — nuo jų užsiėmimo, laisvės, drausmės, pritarimo. O labiausiai nuo neišmatuojamo žmogiško jautrumo. Šita čia ansamblinė užuomina. lygiai tin-ka, kalbą praplečiant į scenos darbuotojų veiklą, į operų bei kantatų pastatymus, į meno parodas bei literatūros vakarus, solistų koncertus ir ap-
 mai į gana įvairių mūsų kul-
 tūrinių organizacijų veiklą.

Jautrumas yra teigiamas, dinamiškas variklis. Būtų galima daug nuveikti, jei žmonės jautrumą mokėtų panaudoti sveikam entuziazmui. Bet, įsi-
 žeidę dėl mažmožio, kai kurie jautruoliai lengvai įpuola į dvasinio rūgimo tarpinį. Tada jautrumas pasidaro stabdžiu. Būna taip, kad vieno ar kito užmojo vadovas, susirūpinęs dėl repetitijų nelankymo ar dėl pasitaikančio nedrausmin-
 gumo, išdrįsta pasakyti kietes-
 nį žodį, — žiūrėk, nuo to są-
 statas viena kita galva suma-
 žėja. Pasitaiko, kad po repeti-
 cijos maestro ar kas nors li-
 tas užmiršta nusišypsoti jaut-
 resnei mimozai, — auro, se-
 kantį penktadienį viena svarbi
 kėdė lieka tuščia. O po kokio
 nors spektaklio, simpoziumo
 ar festivalio jų laikraščiniuose
 aprašuose, korektoriui neapsi-
 žiūrėjus, tegu tik būna praleis-

ta kuri nors pavardė, tuoj "nu-
 kentėjęs" grasina pasitraukti
 iš visos lietuvių, lyg su tuo
 jo žygiu būtų lemtingai su-
 rištas visos tautos likimas.
 Būna ir juokingų priekaištų iš
 jautrių moralistų pusės, kam
 vadovas mėginąs užsibrėžti
 pragyvenimą ir nesekąs vidur-
 amžių asketų ar romantikos
 menininkų pavyzdžiu. Aplamai
 su priekaištais ir visokiais
 jautrumo niuansais prieinama
 iki keturkampio apskritimo, t.
 y. iki nesąmonės.

Tuo tarpu tie, kurie egzodo
 sąlygose vadovauja meno sam-
 būriams, ar šiaip naujoms kū-
 rybos kryptims, atrodo, jaut-
 rumui progų galėtų turėti žy-
 miai daugiau, negu eilinis da-
 lyvis, negu dailininkas ar ra-
 šytojas, dirbąs vien uždaroje
 savo vienatvėje. Juk ne vieną
 pastatymo vadovą po skystai
 lankomos repetitijos, ypač
 koncertui artėjant, kamuoja
 prieklausimas: kodėl tie,
 kurie galėjo ateiti, neatėjo, ir
 ar jie teiks ateiti kitą kartą.
 Ar nuo tokių abejonių nekyla
 ir jam pagunda ingi atsiriboti
 ir užsidaryti ankštame keva-
 le? Būkite ramūs. Tikri, pri-
 tyrę menininkai gyvena ne pa-
 gundomis, ne atsiribojimais,
 ne rankų gražymais, o darbu.
 Kūryba ir dar sykį darbu.
 Toks jų likimas. Per anksti
 pasenti jiems nėra lemta. O
 tiesiog gaila, kai neretai vos
 tik pradėdą jau vaikščioja su
 pervargusių senų jautrumu.

Todėl padėkime vieniems ir
 kitiems, įvertinkime jaunatviš-
 ką jų ryžtą ne jubiliejiniais
 banketais, ne liaupsinimais,
 bet pritarimu, bendradarbiavi-
 mu ir storišku atlaidumu. To
 paties reikalaudami ir iš jų.
 Palikime mimozišką jautrumą
 šiltadaržiuose ir prieangiuose.
 Pr. V.

Vysk. Vincentas Brizgys apie Lietuvos Kankinių koplyčios meniškąjį apipavidalinimą

Lietuvos Kankinių koplyčios
 Sv. Petro bazilikoje, Vatikane,
 paruošiamiesiems meno dar-
 bams artėjant į savo baigminę
 stadiją, koplyčios reikalais be-
 sirūpinąs vyskupas Vincentas
 Brizgys neseniai lankėsi dail. V.
 K. Jonyno studijoje (182-39
 Jamaica Ave., Hollis — prie Ja-
 maica — N. Y.) ir kartu su dai-
 lininku apžūrėjo visus projek-
 tus ir jau užbaigtus darbus,
 skirtus Lietuvos Kankinių kop-
 lyčios dekoravimui.

Šito, šiemet įkūniamo, užmo-
 jo tema užkalbinę vyskupą V.
 Brizgį, sužinojome eilę faktų,
 kurie, tikimės, bus įdomūs ir
 mūsų skaitytojams.

Pagal paskutinius duomenis,
 koplyčia bus gerokai aukštesnė,
 negu pačioje sumanymo pra-
 džioje buvo galvota: jos aukštis
 dabar sieks 11 pėdų. Todėl ir
 sienose įmontuojamos skulptū-
 rinės figūros dabar galės būti
 ypač imponantiškos. Sienose
 įmontuojami atskiri istoriniai as-
 menys ir šiaip vaizdai dabar kils
 į daugiau negu 6 pėdų aukštį.
 Dail. V. K. Jonynas jau visa eilę
 skulptūrinių detalių yra padaręs
 tikroviniame jų dydyje.

Šalia pagrindinės kankinių te-
 mos, yra sukurtos dar karaliaus
 Mindaugo, Jogašios, Vytauto ir
 šv. Kazimiero figūros ar vien jų
 veidai. Čia yra dailininko paga-
 minta net keli skirtingi jų projek-
 tai. Visus tuos modelius lig šiol
 yra matę daugelis kompetentinių
 asmenų — istorikų, menininkų,
 lietuvių ir nelietuvių. Pats dai-
 lininkas V. K. Jonynas tuo reikalu
 yra taręs su eile žymių istori-
 kų, yra surinkęs daug įdomios

dokumentacijos, liečiančios būsi-
 mos koplyčios sienose vaizduo-
 jamus žmones ir įvykius. Studi-
 juodamas šią gausią autentišką
 medžiagą, dailininkas ir kuria to
 ar kito istorinio laikotarpio rūbų
 bei kitokių ženklų detales. Visa
 ši kūrybinė paruoša jau tiek pa-
 stūmėta pirmyn, kad nuo dabar
 dail. V. K. Jonynas vykdo jam
 patikėtus darbus jau galutinėje
 jų formoje ir medžiagoje.

Sutarta, kad, baigus vienos
 sienos skulptūras, jos tuojau oro
 keliu bus išsiųstos į Romą. Tai
 turės įvykti jau kovo mėnesio
 pirmoje pusėje. Antros sienos
 skulptūras bus išsiųstos pora sa-
 vaitų vėliau. Kiti Lietuvos Kan-
 kinių koplyčios darbai — alto-
 rius, grindys, lubos — vykdomi
 Romoje Sv. Petro bazilikos ad-
 ministracijos parinktų meninin-
 kų.

Iš viso to, kas ligi šiol čia ir
 ten suprojektuota ir padaryta,
 aiškėja, kad mūsų lietuviškoji
 koplyčia bus imponantiška ir iš-
 skirtinai būdinga.

Paėmus kartu šios koplyčios
 visumos ir detalių paruošimo dar-
 bus (braižinius, modelius) ir ga-
 lutinius jų realizavimus, galima
 jau būtų sukurti nemažą šios
 koplyčios įrengimo muziejų bei
 atitinkamą leidinį. Gal tai ir bus
 padaryta. Ypač kai prie viso to
 dar būtų pridėta pačios koply-
 čios dedikacijos vaizdai bei kiti
 to įvykio atminimai.

Reikia tikėtis, kad šį mūsų
 tautos paminklą tokioje nepa-
 prastoje vietoje visi lietuviai
 įvertins ir laikų atsilieps su savo
 konkrečia pagalba, kad po kop-
 lyčios dedikacijos iškilmių nelik-
 tų vis dar nebaigtų rūpesčių.



V. K. Jonynas

Mindaugo krikštas
 (Lietuvos Kankinių koplyčiai Vatikane skulptūros modelis, nuotr. V. Maželio)

SUSITIKIMAI SU BROLIAIS PABALTIEČIAIS

Paskaitos ir pokalbiai lietuvių, latvių ir estų literatūrų konferencijoj

Baltų literatūrų konferencija,
 įvykusi Ohio State universitete,
 Columbus mieste, sausio 31 ir va-
 sario 1 dienomis, suruošta to pa-
 ties universiteto profesorių Il-
 ses Lehistės ir Rimvydo Šilbajorio
 pastangomis, sudarė išskirti-
 nai gerą progą susipažinti su mū-
 sų kaimynų ir likimo brolių kū-
 ryba, pasidalinti kūrybiniais rū-
 pesčiais, pasikeisti mintimis ir iš
 viso nuoširdžiai pabendradar-
 biauti. Žinodamas, kad apie
 daugelį ten skaitytų paskaitų
 bus "Draugo" puslapiuose pla-
 čiau rašoma, taipgi, kad kai ku-
 rie referatai bus vėliau ištiesai
 spausdinami ne tik "Lituanus",
 ties ir kitoje mūsų periodinėje
 kultūrinio priedo puslapiuo-
 se ir kitoje mūsų periodinėje
 spaudoje, čia tik trumpai atpa-
 kosiu, kas ten vyko, ir supažin-
 dinsiu su konferencijos daly-
 viais. Ir šis mano supažindini-

mas tebus subjektyvus ir ne visa-
 da, pilnas ar tikslus, nes tokiu
 trumpu laiku neįmanoma nė
 visko patirti, nė sužinoti.
 Posėdžiai prasidėjo šeštadienį
 (sausio 31 d.). Konferenciją ati-
 darė jos tiesioginis globėjas prof.
 Leo Twarog, Slavų kalbų depar-
 tamento direktorius. Victor Ter-
 ras skaitė kondensuotą ir labai
 sistemingą paskaitą apie "Estų
 poezijos poetinę formą ir kalbos
 struktūrą". Jis yra Wisconsinso u-
 niversiteto profesorius ir šios va-
 saros semestre Ohio State univer-
 sitete dėstys porą rusų literatū-
 ros kursų (apie Tolstoju ir nau-
 jąją poeziją). Gunars Salins pa-
 lietė "Ženklus ir simbolius nau-
 joje latvių poezijoje". Referentas
 yra vienas iš stipriausių jaunes-
 niųjų poetų egzileje, "Pragaro
 virtuvės" grupės atstovas. Kalbė-
 jo daugiausia apie Latvijos šian-
 (Nukelta į 2-rą psl.)

Posėdis Vatikane 1970 m. sausio 10 d. Lietuvos Kankinių koplyčios Sv. Petro bazilikoje pašventinimo iš-
 kilmių ruošimo reikalu. Iš kairės: dr. Juozas Galius, lietuviškųjų programų per Italijos radiją vedėjas,
 prel. Jonas Bičiūnas, Sv. Petro bazilikos kapitulės narys, kun. Viktoras Rimšelis, MIC, tėvų marijonų ge-
 neralinio namo Romoje viršininkas, J. E. vysk. Paulius Marcinkus, Sv. Sosto "Istituto Opere di Religio-
 ne" direktorius, J. Em. kard. Antonio Samore, Sakramentų kongregacijos prefektas, J. E. vysk. Antanas
 Deksnys, Vakarų Europos lietuvių dvasinis vadovas, prel. Ladas Tulaba, Pop. Sv. Kazimiero kolegijos
 rektorius Romoje, dr. Stasys Lozoraitis, Lietuvos Pasiuntinybės prie Sv. Sosto pirmas sekretorius, kun.
 dr. Pranas Gavėnas, lietuvių saleziečių gimnazijos direktorius, prel. Vincas Mincevičius, Liet. kat. sielo-
 vadovs Italijoje, direktorius ir įgaliotinis prie Sv. Petro bazilikos, inž. dr. Francesco Vacchini, vyr. Sv.
 Petro bazilikos inžinierius. Trūksta kun. dr. Vytauto Kazlausko, lietuviškųjų programų per Vatikano
 radiją vedėjo. Šie visi, išskyrus kard. Samorę ir vysk. Marcinkų, sudaro iškilmių ruošimo darbo komi-
 tetą, kurio pirmininku yra vysk. Deksnys ir vicepir. prel. Mincevičius.

SUSITIKIMAI SU BROLIAIS PABALTIEČIAIS

(Atkelta iš 1 psl.)

dien iškiliasia jauna poetė Vizma Belėvica, kalbą pailiustruodamas magnetefoninė juostoj įrašytomis deklamacijomis.

Mums žinoma literatūros kritikė (profesorijanti viename Montrealio universitete) Ilona Gražytė davė lietuviškojo "Zemės" sąjūdžio profilį, kiekvieną to sąjūdžio dalyvį (V. Mačernį, J. Kėkštą, K. Bradūną, H. Naigį ir A. Nykū-Niliūną) charakteringai apibūdindama. *Valdis Zeps* (Wisconsinio universiteto profesorius, kuris šios vasaros semestre Ohio State univ. taipgi dėstys latvių kalbos ir rusų senosios bažnytinės slavistikos kursą) kalbėjo apie daktilio vartojimą ir nesekmes latvių liaudies dainose, pailiustruodamas liaudies dainų pavyzdžiais, Bostono kolegijos profesorė *Valda Mehraile* skaitė apie besikeičiančią gamtos viziją naujojoje latvių poezijoje. Jos paskaita buvo iliustruota keturių egziliu poetų (Gunnars Salins, Linards Tauns, Baiba Bičole ir Astride Ivaska) kūrybos pavyzdžiais.

Po pietų pertraukos girdėjome *Bronių Vaškelių* (moderniųjų kalbų departamento direktorius Lafayette kolegijoje) skaitantį apie Jurgio Baltrušaičio santykį su rusų simbolistais. (Prisimintina, kad poetas J. Baltrušaitis ir jo kūryba buvo tema ir prof. B. Vaškelių disertacijos.) Jaan Kaplinski poeziją nagrinėti turėjęs *Hellar Grabbi* negalėjo atvykti, ir jo referatą skaitė Ilse Lehiste. H. Grabbi yra vienas iš dviejų egziliu leidžiamų estų kultūros žurnalų redaktorių, gi Jaan Kaplinski — vienas iškiliasis šiandieninės Estijos jaunųjų (g. 1941) poetų. Jo kūrybinėms nuotakoms charakteringą eilėraščių, laisvai išverstą "Metmenų" žurnalo nr. 16, pakuotė, bent kiek pajavirinant šį sausą rašinį:

Draugas Šapalas stovi prieš žemėlapi ir rodo pirštu į čeremius kalbą;
"Kam naudingos šios visos kalbos?"

Draugas Šapalas sėda mokslininko kėdėn ir rodo į archeologiją:
"Argi mums to reikia?"
Dabarties, draugai,

dabarties!

Draugas Šapalas stovi miško pakraštyje ir rodo į pėmpę.
"Kokia gi nauda iš šio paukščio?"

Draugas Šapalas tikrina sodą ir duria pirštu į amžinai žaliuojantį krūmą:
"Jis tik užstoja saulę ir niekad neneša vaisiaus!"

Draugai, atėjo laikas durti pirštu į draugą Šapalą.
Pakartojant visus tuo pačius žodžius.

Tai poetas revoliucionierius, tokio tipo, apie kokį savo laiku ispanų rašytojas ir filosofas Ortega y Gasset yra pasakęs: "Jūs arba reikia nušauti, arba bandyti suprast." Paskaitoje buvo keletas itin puikiai išverstų J. Kaplinski eilėraščių, kuriuos I. Lehiste nė kiek nebgliau paskaitė. Poetė *Astride Ivaska* (I. Lehistes pristatyta, kaip meistriska estų kalbos žinovė ir puiki estų ir latvių literatūros angliškai vertėja) skaitė apie poetės Baiba Bičole kūrybą. Bičole irgi yra "Pragaro virtuvės" astovė, priklausanti jauniesiems estų poetų kartai (g. 1931). *Birutė Cipliauskaitė* kalbėjo apie Kazį Binkį, kaip tipiską 1920 metų dekadės poetinę tradicijos atstovą. Būdama ispanų literatūros profesorė, ji surado daug netikėtų ir stebinančių panašumų tarp K. Binkio ir kai kurių ispanų futuristų kūrybos.

Po trumpos pertraukos atėjo eilė dramai. New Yorko universiteto profesorius *Mardi Valgemace* nagrinėjo "Absurdo ritualą Paul-Eerik Rummo veikale "Pelenės žaidimas". P. E. Rummo (g. 1942), dabartinės Estijos poetas, yra pripažintas genialiu ne tik pačių estų tyrinėje ir egziliu, bet ir kitataučių. Paskutiniu metu atsiskleidžia ir jo talentai dramoje. Absurdo teatro aspektų šiandieninės Lietuvos dramoje ieškojo *Algirdas Landsbergis*, pristatydamas kai kuriuos Justino Marcinkevičiaus, Juozo Grušo ir Kazio Sajos veikalus. Buvo rasta, kad, nors turiniu ir duodami gerą bazę absurdo idėjoms, tie veikalai iš tikrųjų nėra "absurdiški". Latvių rašytoja *Ilze Skipšna* analizavo Latvijoje likusio rašytojo Martins Ziverts tragediją a-



Dail. V. K. Jonynas aprodo ir aiškina apsilankiusiems jo studijoje, New Yorke, prel. J. Balkūnui (kairėje) ir prel. V. Tulbui Lietuvos Kankinių koplyčiai daromų skulptūrų modelius.

Nuotr. V. Maželio

pie Mindaugo mirtį. (Turiu vilčių, kad pati referentė ją pristatys ir "Draugo" skaitytojams.)

Baigiamoji šeštadienio programos dalis buvo skirta prozai. *Algirdas T. Antanaitis* kalbėjo apie naujus vėjus šiandieninės Lietuvos romane, ilgiau sustodamas prie Alfonso Bieliausko ("Kauno romanas"), Mykolo Sluckio ("Adomo obuolys") ir Raimundo Kašausko ("Senojo miesto amžius"). *Valters Nollendorfs* (buves latvių jauniesios kartos kultūros žurnalo "Jauna gaita" redaktorius) skaitė paskaitą tema "Vienišasis nacionalistas Alvaro Rungis prozoje", kurioje iškelta tragiškoji kovojančio patrioto situacija tiek šioj, tiek ir anoj Atlanto pusėj. *Iuri Kork* pristatė aštuoneta estų beletristo Karl Ristikivi istorinių romanų. (Jų apžvalgą irgi būtų gera pasiskaityti "Draugo" puslapiuose). *Ivar Ivask* supažindino su dviejų jaunų dabartinės Estijos beletristų — M. Unt ir E. Vetemaa — kūryba.

Visi konferencijos dalyviai turėjo malonumo patirti *Rimvydo* ir *Mildos Silbajorių* vaišingumą jų jaukioje pastogėje, užbaigiant tikrai turiningą ir darbiningą dieną.

Sekmadienį profesorius Sile-

nieks paskaitė apie vėlyviausios šių laikų Latvijos novelės sužmo giskėjimą. *Vytautas Kavolis* (sociologijos profesorius Dickinson kolegijoje) analizavo besikeičiančio jauno žmogaus paveiklą dabarties Lietuvos literatūroje, ilgiau sustodamas ties keilais K. Sajos, J. Grušo, M. Sluckio, L. Jacinevičiaus ir S. Šaltenio veikalais. Ilgesnę paskaitą apie surrealizmą estų literatūroje skaitė iš Švedijos atvykęs poetas (irgi surrealistas) *Ilmar Laaban*, jį iliustruojamas pavyzdžiais vokiečių ir prancūzų kalbos vertimuose.

Baigiamąją konferencijos dalį (beje, po gerų pietų šeimininkės *Ilse Lehistes* globoje) sudarė diskusinis simpoziumas apie literatūrų gimtosiomis kalbomis ateitį egziliu. Moderuojant *Ivar Ivaskui* ("Books Abroad" redaktoriui ir Oklahomos universiteto profesorui), šnekėjo ne tik simpoziumo nariai (*Ilze Skipšna*, *Ilmar Laaban* ir *R. Silbajoris*) bet ir vėliau įsijungę kiti konferencijos dalyviai. Štai keletas jų minčių ir pastabų:

IVAR IVASK: 1960 metų dekadės pabaltiečių egzilinėje literatūroje svarbieji įvykiai buvo gyvastingumo sumenkėjimas eg-

zilių kūryboje ir kūrybingumo suklestėjimas gimtuose kraštuose. Turiu galvoj ne vien poeziją, bet ir prozą, o ypač teatrą, tiek Estijoje, tiek ir Lietuvoj. Kokiomis gairėmis turėtume vadovautis ateityje?

ILSE SKIPŠNA: Pagyvinimui kraujo transfuzija neišvengiamai turės plaukti iš krašto. Egzilai didžiąją dalį savo jau atliko. Dabar netgi auditorijos turėsime ieškoti gimtuosiuose kraštuose...

ILMAR LAABAN: Gimtuosiuose kraštuose, gaila politinė situacija nėra pasikeitus. Bet koks eksperimentavimas mene yra griežtai ribotas. Jeigu šiandien geresnių literatūrinių kūrinių, sakykim, kad ir apie 1941 metų masines deportacijas randame šiandieninėje Estijoje, o ne egziliu, darosi tikrai liūdna... Ir tai ne tik iš politinio, bet ir iš moralinio taško žiūrint...

R. SILBAJORIS: Aplamai, priitariu I. Skipšnai. Lietuviuose padėtis irgi gana nedžiuginanti: kokybiškai tvirčiau — žemininkai — daugumoje šiandien kone sustoję kūrė, o jeigu rašo, tai ar beparašo ką nors geresnio už

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val: kasdien 10-12 val ir 7-9 v. vak. šeštadieniais 10-1 val. Trečiad. uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Rez. telef. WA1brook 5-5076

Rezid. Telef. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirma liginis pagal susitarimą, jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo Takų Chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 No. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Kampus 63-dos ir California
Val: kasdien nuo 6-8 val. vak. šeštadieniais 2-4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WA1brook 5-3048

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., ketv. 1-4, vakare 7-9, antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Ofiso tel. HE 4-5758
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 West 51st Street
Valandos: antradieniais, penktadieniais 2-3 v. šeštadieniais 10-11 p.p. Ligoniai priimami pagal susitarimą.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Kampus 63-dos ir California
Val: kasdien nuo 6-8 val. vak. šeštadieniais 2-4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WA1brook 5-3048

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., ketv. 1-4, vakare 7-9, antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Ofiso tel. HE 4-5758
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 West 51st Street
Valandos: antradieniais, penktadieniais 2-3 v. šeštadieniais 10-11 p.p. Ligoniai priimami pagal susitarimą.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Kampus 63-dos ir California
Val: kasdien nuo 6-8 val. vak. šeštadieniais 2-4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WA1brook 5-3048

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., ketv. 1-4, vakare 7-9, antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Ofiso tel. HE 4-5758
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 West 51st Street
Valandos: antradieniais, penktadieniais 2-3 v. šeštadieniais 10-11 p.p. Ligoniai priimami pagal susitarimą.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Kampus 63-dos ir California
Val: kasdien nuo 6-8 val. vak. šeštadieniais 2-4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WA1brook 5-3048

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., ketv. 1-4, vakare 7-9, antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Ofiso tel. HE 4-5758
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 West 51st Street
Valandos: antradieniais, penktadieniais 2-3 v. šeštadieniais 10-11 p.p. Ligoniai priimami pagal susitarimą.

tai, kas jau parašyta? Naujųjų retai, jei ir atsiranda — jų žodynas labai ribotas. Pagal žodyno ribotumą jie turi ieškoti ir atitinkamų formų... Gal greitai teks kalbėti apie angliškai kalbančių tautinių bendruomenių kūrimą šiame krašte. Jų turi ir kitos tautybės. Gal neberekėtų pasitikėti vien kalba, kaip tautiniai kultūrinio identiteto kriterijumi?

IVASK: Lietuvių ir latvių literatūros egziliu yra žymiai gyvensnė negu estų. Norėčiau paklausti: kodėl?

LAABAN: Latvių, o ypač lietuvių, yra žymiai daugiau čia Amerikoje negu estų.

A. T. ANTANAITIS: Estai egzilai turi neabejotiną daugumą Švedijoje, o vis dėl to, kiek čia iš bičiulio Mardi Valgemace susidariau įspūdi, jie ir ten yra "tyliji dauguma"...

LAABAN: Tai liūdna tiesa... HENRY GEORGE (Vengru kilmės Michigano universiteto germanistikos profesorius, konferencijos svečias, iš Vokietijos atvežęs sveikinimus iš žymiausių estų poetės Marie Under, sulaukusios jau 80 m., bet dar gyvas, Goethe savo didžiulius darbus parašė egziliu, Italijoje, Hemmingway (Nukelta į 5 psl.).

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4; šeštad. 10-2 val.
Ofs. 735-4477. Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą
Rez. Tel. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6182 S. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti: MI 3-0001.
Ofiso tel. PR 8-2220
Namu-rezid. — PProspect 8-9081

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 6 iki 8 val. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.
Ofs. PR 6-6022 Rez. PR 8-6960

DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 West 71st Street
Ofiso val. kasdien nuo 7 iki 9 v. v., šešt. nuo 9 iki 12 val. arba susitarus.
Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val: kasdien nuo 1-4 p.p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta
Ofiso ir buto tel. Olympe 2-1351

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

DR. ALG. KAVALIONAS
5540 S. Pulaski Rd.
VIDAUS LIGŲ IR KRAUJO SPECIALYBĖ
Valandos pagal susitarimą
Skambinti 585-2525
Telef. veikla 24 val.

Tel. — REHance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis gydytojas)
3925 W. 59 Street
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12 - 4 val. p. p. 6 - 8 val. vak., Šeštad. 12-2 val. p. p. trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6-8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p.p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p.p.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2916

Tel. ofiso ir buto Olympe 2-4169
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telef. HElock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-7772. Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirmad., ketv. 5-8 val. antrad. ir penkt. 1-4 val. Valandos pagal susitarimą

SKELEKITĖS "DRAUGE".

Ofiso HE 4-1818 REZ. PR 6-9501
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Pirm. ir penkt. 2 — 8 p. p.
Antrad. ir ketv. 9 — 11 v. r.
ir 4 — 8 p. p. Šeštad. 9 v. r. iki 12 d.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7097
5159 South Damen Avenue
Valandos tik pagal susitarimą
Trečiadieniais uždaryta

Telef. — 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 South Kedzie Avenue
Val., pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. r. Treč. ir šeštad. 8 v. r. iki 3 v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Tel. 737-2290; ofiso ir rezidencijos
Pirma liginis tiksliai susitarus — (by appointment)

DR. LEONAS SEIBUTIS
Inkstų, Pūslės ir Prostato Chirurgija
Ofisas 2454 W. 71st Street
Val: anrad. nuo 2-5 popiet, ketvirtad. nuo 6-8 vakaro.
Ofiso tel. 776-2880; Rezid. 448-5545

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGŲ IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
15542 So. Cicero, Oak Forest, Ill.
Kabineto tel. 697-2020
Namų tel. 839-1071
Vizitai pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REHance 5-4410
Rez. GRovellhill 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 val. iki 2 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak.; antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
TELEFONAS 925-8296
Valandos: 2-8 v. v. penktad. 10-12 v. r. 2-8 v. vak. Šeštad. 1-4 v. vakaro. Sekmad. ir trečiad. uždaryta
Rezid. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PProspect 8-1223
Ofiso val: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Of. Tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirminėja liginis tik susitarus
Val. 2-4 j. p. ir 6-8 val. vak. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Tel. PProspect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 South Albany Avenue
Val: pirm., antrad., ketv. 6-8 val. vak. ir šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val: 2 iki 4 v. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

Ofiso tel. 767-2141 Namų 636-4850
DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 South Pulaski Road
Val: pirmad., antrad., penktad. 1-4 ir 6-8 v. v., ketvirt. 6-8 v. vakaro. Šeštadieniais 11-1 val. popiet.

V. K. Jonynas

(skulptūros modelis Lietuvos kankinių koplyčiai Vatikane, nuotr. V. Maželio)

Karalius Mindaugas

(Lietuvos Kankinių koplyčiai Vatikane skulptūros modelis, nuotr. V. Maželio)

Sv. Kazimieras

(Lietuvos Kankinių koplyčiai Vatikane skulptūros modelis, nuotr. V. Maželio)

Per tiltus ir tunelius riedant

Dešimt jauniausių keliauninkų mūsų poezijos greitkelyje

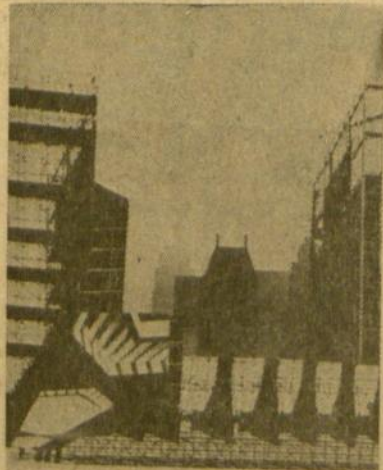
AUG. RAGINIS

Prieš šešerius metus šių eilučių autoriui teko pasirodyti viename suvažiavime su paskaita apie dabartinės lietuvių literatūros problemas svetur. Tarp kitų dalykų buvo pastebėta, kad viena problema sudaro trūkumas prieauglio. Prabėgus šešeriems metams ir dar suvažiavimo darbams nepasėkėms skaitytojų su anuo pranešimu, tektų padaryti jame papildymą. Kiek tai liečia beletristiką ir dramą, pasiliksčiau prie tuometinių savo išvadų, kad iš jauniausių tarpo kaip ir nematyti prieauglio. Papildymas liestų poeziją, nes po Mackaus, Bogutaitės, Sadūnaitės ir Liūnės Sutemos jau tektų kalbėti apie tokius autorius, kaip S. Marija Jurgita Saulaitytė ar Rimas Vėžys. Taip pat tektų kalbėti ir apie jauniausią atžalą, kuri štai išėjo su kolektyviu rinkiniu "Tiltai ir tuneliai".

Knygoje randame dešimtį vardų. Atidesniam poezijos skaitytojui jie nebus svetimi, nes jie dalyvavo periodinėje spaudoje. Ir anaip tol čia atrinkti ne visi, kurie rodosi laikraščiuose. Pagaliau, knygos lapų gal būtų vertas ir vienas kitas iš tų, kurie tuo tarpu rašo tik sau ir kuriuos, tur būt, reikėtų kaip nors išvilioti į viešumą. Šiaip ar taip, čia turime R. Bičiūną, J. Bradūną, I. Damušytę, K. Gaidžiūną, M. Kvietkauskaitę, M. Pakalniškytę, T. Pautienaitę, R. Sakalaitę, L. Svėgzdaitę ir A. Zailskaitę. Amžiumi iš jų vyriausias yra Kęstutis Gaidžiūnas, gimęs 1939 m. Kaune, o jauniausias — Ramunė Sakalaitė (1952 m. Kanaadoje). Taigi, amžius paslaugus lyrikai, nes gan teisingai sakoma, kad šis žanras launiausias yra žaliūko metuose.

Knygos įžangoje pastebima, kad rinkinys sutelktas, neieškant "nei minties, nei formos vienodumo". Toliau sakoma, kad gal vienoda tik šių autorių patirtis: "Jie brenodo ne lietuviško šilo pavėsy, bet Vakarų civilizacijos mūruose. Todėl ir jų kūrybinis pulsas plaka ne betarpiškai išgyventu rugio varpos lingavimu, o greitkelių ritmu".

Tokiu atveju iš autorių lauk-tum modernistiško braižo, dabar-



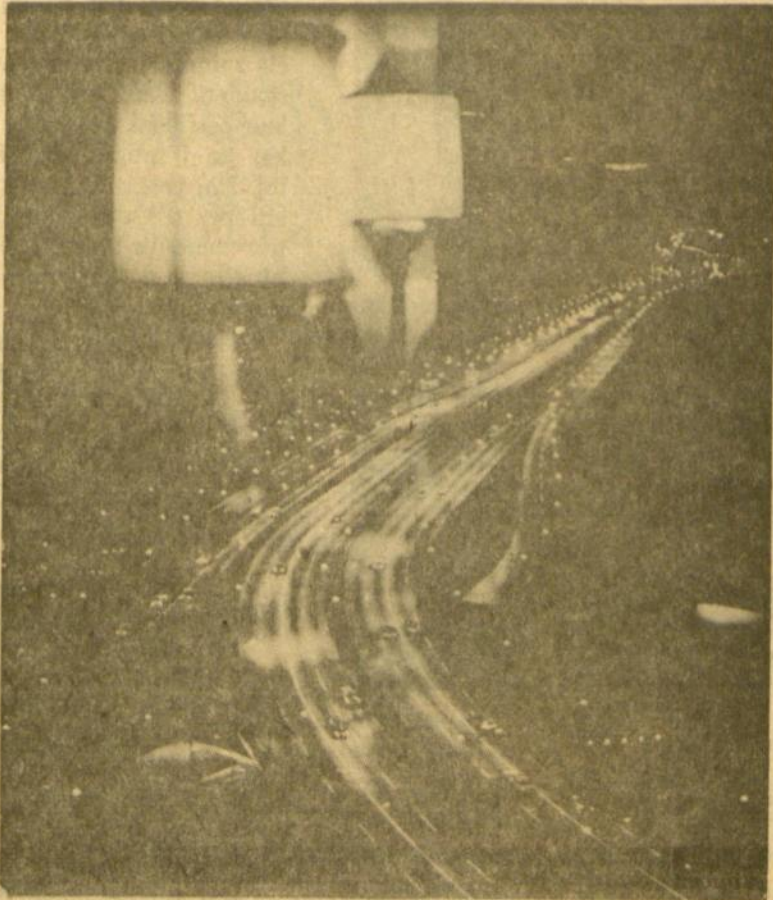
tiltai ir tuneliai

Jaunųjų antologijos viršelis, darytas Giedrės Žumbakienės

šis kūrinys turi individualų veidą ir poetinės minties nuoseklumą. Aldona Zailskaitė svyruoja tarp miesto ir gamtos, nors daugiau palinkusi į pastarąją. Todėl jos turtis jau naujoviškesnė — ir vaizdai. Tačiau "Mitologinio triptiko" trečioje dalyje ji — tur būt, vienintelė šioje knygoje — žvilgtelia į mūsų tautosakos lobius:

Laukė saulelė
Gale lauko
Laumės:
Laumės plaukiančios
Sidabro valtės
Rąstais.

Kęstutis Gaidžiūnas ir Mari-
Kvietkauskaitė žymisi savo po-



Chicago

Nuotrauka Algimanto Kežio, SJ

ezijos intymiu palytėjimu, nors eina skirtingais takais. Gaidžiūnas kultūvuoja trumpasakę lyriką, kokioje pasauliniai specialistai yra kinai ir japonai. Čia visas menas glūdi: pagauti esmę keliais žodžiais, dažnai paimtais iš kasdieninės aplinkos. Mūsų autorius turi savo ryškia lyrinę liniją, kurioje vienur jam sekasi geriau ("Nakties gėlės", "Sešėliai", "Rūkas" ir k.). kitur kiek rūpiau ("Varžovai"). Viena iš jo problemų būtų kasdienybės atšvaitas taip suinstrumentuoti, kad jos sykiu būtų ir nekasdieniškos. Tokią magiją kaip tik turi žymieji kinų poetai. Pačiam K. Gaidžiūnui ryžto netrūksta, kaip tai matome iš jo pasakymo: "Mano planai? Rašyti toliau, nes dabar sustoti jau neįmanoma. Rašyti ir gyventi — jauti, suprasti, dalyvauti". Taigi — gerų vėjų.

Marijos Kvietkauskaitės eilėraščiai turi įspūdžio ir jausmo artimumą, kas jau reiškia klek-vienos lyrikos patrauklumą. Jos žodis nuotaikingas, sugestyvus ir — esmėje tradicinis. Pasaulinėje literatūroje kažkas panašaus pasigirsta G. Mistral kūryboje. Ne be to, kad mūsų jaunoji autorė nežinotų platesnio mosto:

Duok man saulėleidžius
vieną po kito —
degina mane teisybės
spinduliais.

Duok man naktis
ir užmerktas akis —
aš jau per daug mačiau.
Pagaliau lieka trijų, kurios
braiže daugiau ar mažiau drien-
kiasi moderni linija. Laima
Svėgzdaitė aštriau jaučia miestie-
nės civilizacijos krūvį, puoselėja

komplikuotesnį stilių, kuriame padvelkia surrealistų mokykla, turi išradinių vaizdų bei sąvokų ir šen ten pamėgusi teatrinį mostą, iš kurio ilgainiui tektų išsi-vaduoti. "Rudens paslapyje" tie bruožai gražiai susilydo:

Vargiai į dienos galą vasara
dar nusitęs:

Ant žolės jau gelstantys lapai,
Ant lango vabzdžiai
Paskutinius poterių kalba.
Kažkas nematomo baigiasi,
Kažkas iškeliauja paukščio
sparnuose...

Bet kažkas vėl gimsta lapo
drebulių

Ir man vėl prižada išduoti
naują paslaptį.

Mirgos Pakalniškytės eilėraš-čiai žymisi vaizdais iš namų apyvokos ir ruošos, o tarpais reklaminiu amerikonių pasaulio brūkšniais ("Nusišypsok ir gerk PEPST") ir grafinių eilėraščių patvarkymu, kada viduryje žodžio pasirodo didžioji raidė ar raidės nubyra žemyn. Įdomus ir kartu rizikingas yra šeimininkės, daugiausia virtuvinio lek-sikono įvedimas. Čia mažiausias kryptelėjimas į neteisingą pusę gali nunešti poeziją, ir atrodo, kad autorė yra kryptelėjusi tokiuose savo eilėraščiuose kaip "Atsiminimų virtuvėje" ir "Žiūriu". Todėl tektų paplūšti ties tuo subtiliu menu, kurio dėka proziški dalykai vieniems tam-po poezija (Rimbaud, T. S. Eliot), kai tuo tarpu kitiems tai ir pasilieka pluoštu prozas.

Iš visų naujoviškiausiai nus-kamba Remigijus Bičiūnas, da-vės ir ilgiausią rinkinio kūrinių "Also Sprach Eliaarchus". Pa-

(Nukelta į 4 pusl.)

MŪSŲ JAUNŲJŲ POEZIJA

Iš "Ateities" išleistos antologijos "Tiltai ir tuneliai"

REMIGIJUS BICIŪNAS

(Antras skaitymas
(Is "Also sprach Eliaarchus")

Anuo metu Generolas
Pirmo Pilko Pulko Drąsus Herojus
(Numer's P rmas)
naktimis su Budeliu
butelius tuština,

(Draugystės Vardu, tai principas svarbus)

atradę paliktą Piemens
stambiai marmure atžymėtą
Kieno Nors kapą.

Antroji Karta Karste Kvatoja
(švelnių arių migdoma)
Mrtis Mirties patale,
Giltinės amžinoji tylą
requiescat in pace.

JURGIS BRADŪNAS

Rudo

Sukalkėjęs debesio kloadas
ir jame įmūrytos nuogos šakos
liudijo vėjo mirtį..

Pilka tylą,
sausos erškėčio drėskimas
tolyje virto duslia balandžio rauda...

INDRĖ DAMUSYTĖ

Iš rytų

Iš rytų pranašystės atjoja įsiai,
medinio žirgo rudas pranašas..
atjoja sausroį apdulkėjusių kelių.

Rankoje gyslos ištemptos.
Rankose sugniaužtos rožės varvina
kravinius lapus pakelėję.

Rudo pranašo medinis žirgas
prajoja miesto apmirusias sienas.

Vidudienio kaitroj
suvysta kruvini lapai,
lieka sutrypti apdulkėjusių basųjų kojų.

KĘSTUTIS GAIDŽIŪNAS

Prie gluosnio

Ji išsisi, galvą nulcnkus,
Miega.
Dažnai ateina prie mano verkiančio gluosnio
Svajoti pavėsyje.
Galvoju:
Kodėl nėra daugiau gluosnių?

MARIKA KVIETKAUSKAITE

Kandis

Dar vieną kartą
pameluok man.
Kaip besiblaškanti kandis ieško žvakės liepsnos..
aš noriu tikėti tavim.
Liepsna,
karšta
aštri...
ar galima lengviau numirti?

MIRGA PAKALNISKYTĖ

Aerodrome

Pro juodą langą žėrinti akis.
Blizgantis sparnas.
Už plataus koridoriaus,
Už madingų moterų ir už šypsnų.
Už rankų padavimų ir už prabangiškų suvenyrų
Per rėžiantį pranešėjos balsą
Tavo sudiev.

TERESĖ PAUTIENIŪTĖ

Nude

Ir melsva Nude atsilosė
baltame fone,
už galvos užkėlus rankas.
Jos šypsnio nesimato,
vien kontūrai,
gazelės judesio pilni,
ilgi snariai
lengvai išbrėžti
Matisso ranka.

RAMUNĖ SAKALAITĖ

Jaunystė

Siela mano
ieško.
Klaidžioja ji

ne
viena
ir viena
dykumoje;
klaidžioja ji
ne viena

ir
viena
migloj.

Siela mano
ieško
taikos,
siela mano
ieško
tiesos.

LAIMA SVĖGZDAITE

Rudens paslaptis

Vargiai į dienos galą vasara dar nusitęs:
Ant žolės jau gelstantys lapai.
Ant lango vabzdžiai
Paskutinius poterių kalba.
Kažkas nematomo baigiasi,
Kažkas iškeliauja paukščio sparnuos..
Bet kažkas vėl gimsta lapo drebulių
Ir man vėl prižada išduoti naują paslaptį.

ALDONA ZAILSKAITE

Mitologinis triptikas

1.
Plūktu gulbės
Juodame stikle,
Nirsta nendrės
Mėnėsienos nušviestoj nakty
Balto pūko gulbės
Juodų perlų akimis.

2.
Pataikius kulkai
Zalvarinio angelo širdin.
Nuo bokšto nuvarvėjo
Rausvos rūdos čiurkšlė.

3.
Laukė saulelė
Gale lauko
Laumės:
Laumės plaukiančios
Sidabro valtės
Rąstais.

Laumės laukiančios
Kristolo lašo
Šalčio,

Laumės renkančios
Zodžius būrtingon
Valtin.

Polinezijos pavėsy

CESLOVAS GRINCEVIČIUS

((Tęsinys iš praėjusio šeštad.))

Geriausią šiuos neaprašomus koralus ir visą jūros dugno viešpatiją stebėti specialiais stikliniu dugnu laiveliais. Tada atsiveria ir kita grožybė: žuvų spalvingumas ir jų įvairumas. Reikia būti žuvų specialistu, norint jas surūšiuoti pagal dydį, spalvas ar formas. Jokiam akvariume neteko matyti tokio gražumo margumyno, spalvų ryškumo ir formų keistumo, kaip ten tarp koralų povandeniniam pasauly. Vienintelė "paprastą", pilką žuvį, kokią matėm, buvo ryklys. Jų ten nemažai, bet, kaip vietiniai sako, jie žmonių bijo, ir nežino, kad kada ką būtų sukandžioję.

Verta ir patariama kiekvieną tų svarbiausių ir gražiausių salų — Tahiti, Moorea ir Bora-Bora — apvažiuoti aplink sausumą. Susisiekimo priemonių yra daug. Tahiti aplink bus apie 130 mylių, Moorea — 40, o Bora-Bora dar mažesnė. Visas gyvenimas pajūry, ir tik vienas vieškelis tēra. Salų vidu-

rys kalnuotas ir ten daugiau lyja nei pakraščiuose. Debesys mėgsta aukštumas. Nuo kalnų verčiasi, srovėna gan daug upelių.

Pajūry smėlis gerokai skiriasi nuo mūsiškio: koralų ne mineralų kilmės, kiek šiurkštesnis. Keisčiausia, kad vietomis smėlis visai juodas kaip anglis. Tai sutrupėjusi lava. Švarī, bet juoda. Visas kraštas kaip didžiulis miškas. Daugiausia palmės. Įdomu, kad veik visos palmės per vidurį liemens apjuostos sli-džioš skardos žiedu. Tai apsaugoti vaisius nuo žiurkių. Vienintelis pikčiausias sutvėrimas sa-lose ir yra žiurkė, žmonių atvežta, netyčia, laivais. Jos nė kaip negalima dabar iškrap-štyti. Kas ten gali atminti visų kitų medžių, krūmų ar gėlių vardus, kurie susipynę, suau-gę vietomis daro tikrai be kirvio nepaieina-mą kraštą. Tai tropikinės džiunglės. Tik vie-na žinoma, kad pro tas džiungles galima eiti, sėdėti, miegoti — nieko nuodingo, kenksmin-go. Jokio pikto žvėries ar šliužo. Tas ir daro šį kampelį rojumi.

Keliaudamas aplink didžiąją Tahiti salą, kaip gi nesustosi ir neaplinkysi Paul Gau-guin muziejaus. Modernus, skoningas kelių lengvų pastatų junginys aplink kiemą, su vi-su, kas primena tą didįjį dailininką gyvenu-sį, ir vargusi toj saloj, palaidotą kitoj, mažes-nėj — Hiva-Hoa.

Paskutinis rojaus kampelis

Senajam Testamente pasakyta, kad pra-džioje Dievas įkūrė linksmybių sodą, rojų, ir ten apgyvendino pirmuosius žmones. Gal tas rojaus gyvenimas būtų išlikęs ir iki mūsų die-

ny, jei ne žmogaus paikumas sužinoti ir tai, ko nebūtinai reikia, kad būtų laimingas. Ta-da žmonės ir neteko rojaus. Norėjo per daug, tai nieko negavo.

Tas taikintina ne vien tik pasaulio sutvė-rimo pradžioje, ne vieną kartą, bet gali tik-ti ir mūsų laikams. Kai prieš kokį tūkstantį metų į Polinezijos salas atsikėlė žmogus gy-venti, susikūrė nauja rasė, mišiny susikau-zė (baltųjų) ir melanidų, ir ten pradėjo ro-

jaus gyvenimą. Rojus beveik ir šiandien. Am-žinas pavasaris. Gamta savo dovanomis ide-ali. Niekad nekaršta. Vandenyne teikia žuvį, o augmenija viską, ko tik laimingam žmo-gui reikia. Yra toks nuostabus medis duon-medis. Panašus į kaštaną, karpytais lapais, žali, kopūsto galvos didumo vaisiai. Keturis tokius medžius turi — ir esi išgelbėtas nuo visų žemės rūpesčių. Atliekamų nuo valgymo laiku gali miegoti arba, ukulėle (panašus į



Moorea — gražiausia iš gražiausių

gitarą, tik mažas, keturių stygų instrumen-tas) skambindamas, stebėti nuo kranto žuvų išdaigas. Skanus tas duomedis. Keptas žari-jose primena pyrago ir bulvių su sviestu mi-šinį. Dar kokoso palmės. Jų vaisiai viskam tinka, net pieną spaudžia. Iš kamieno ir la-pų galima pasistatyti namelį, stogą uždengti ir sau būtiną drabužėlį susilpdyti.

Žmonės gyvena dažniausiai mažais kai-meliais. Kartais tam kaimely dar ir kiniečio krautuvėlė ar suvenyrų pastogė turistams. Su-venyrai — daugiausia karoliai iš koralų ir kriauklių geldelių, medžio drožiniai.

Tahitiečių namelėnai nedidelė, iškelti ant kuolų, kartais bambuko sienom, dažnai vietoj langų užtraukta spalvota marška, palmių la-pų stogais. Netoliese prie medžio prižišta tam-posi juoda kiaulė, aplink kapstosi kelios viš-tos, pavėsy žiovuoją bedarbis, nežinia kam laikomas, šunelis.

Laimingi žmonės

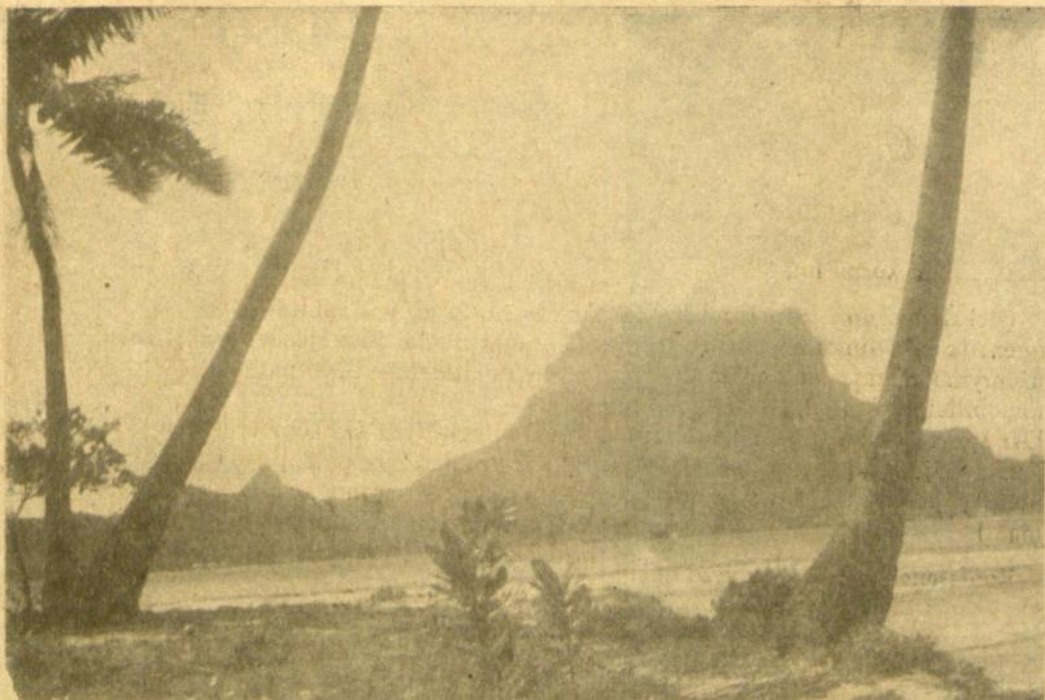
Nedaug ko turi žmonės, bet jiems to už-tenka, laimingi, patenkinti. Laimingesnių žmonių neteko sutikti. O kai laimingi, tai ge-ri ir draugiški kitiems, broliški. Ko mažiau-sia pykčio ar nėsantikos. Ne tik tarp savęs, bet tokia pat atvira širdim žiūri ir į kiekvie-ną atvykusį. Iš pirmo žvilgsnio atrodo rūš-tūs, bet tik taip atrodo. Pirmieji pradės kal-binti nepažįstamąjį, šypotis. Mėgsta puošti gelėmis. Ne tik moterys, bet ir vyrai dažnai ant galvos dėvi baltų gėlių tiaras. Moters be-raidono hibisko ar kitos gėlės plaukuose ne-
(Nukelta į 4 pusl.)

POLINEZIJOS PAVĖSĲ

(Atkelta iš 3 psl.)

pamatysi. Geri laipiojimai į medžius ir dar geresnį jūrą. Plaukioja mažais laiveliais, o kad bangos jų neapverstų, prie laivelio pritaisyta iš vienos pusės gan toli atsikišusi atrama. Vyrų gerokai panašūs į mongolus, bet moterys kažkodėl tų bruožų turi mažai ir daugumoj tikros gražuolės. Neaukšto ūgio, stipraus sudėjimo, vyresnieji linkę nutukti. Juodais plaukais. Jaunų merginų eisenoj daug lengvumo, grakštumo. Pagal Krėvę būtų galima pasakyti, kad žingsnį žengė — kaip gulbelė ejo.

Eini per jų tylų, ramų kaimelį, susitinki ką — būtinai pasveikins tave. Savo kalba: "Iarana". Tada pasitaisys ir pridės prancūziškai "bon jour". Kas antras ar trečias dar sustos ir išties ranką pasisveikinti. Tuoj pat juokiasi, kalbina. Pradėsi su juo šnekėti, pasiūlysi tau apsilankyti jo vargingoj, bet švarioj trobelėj, parodys tau savo trijų mėnesių vaiką. Džiaugsmas, pasidalintas su kuo nors, didėja. Pavaišins apelsinų, kokoso ir dar kažkokių vaisių sunka. Jei neskubi ir pagyrei jo naujagimi, tai atsimins, kad turi vietinio, vie-



Bora - Bora su debesų kupure

nintelio bravoro Biere de Tahiti Manuia alaus. Alus tikrai geras, kaip birženų. Jo moteriškė, tau išeinant, už ausies užkiš raudoną žiedą.

Tas pats ir su vaikais. Būrelis nuogų vaikų kapstosi pajūry, bet pamatę praeinančią

"etrangere", atbėgs ir išties smėlėtą letenėlę.

Kaip gali tokių žmonių nepamėgti, kaip gali paskui nepasilegti tokio nuostabaus, nesugadinto, natūralaus žemės kampelio?

Atvyko modernus žmogus, atvežė civilizuotų blizgučių. Kai kas patiko ir jiems. Pavyzdžiui motociklas. Dabar pasidarė šeimos idealas turėti tokį tratalą. Reik ar nereik, bet, gėlių glėbį priskynusi, tajai išradimą užsėdusi, mergina zuja kelis kart aplink salą.

Gerai daro prancūzai, kad nebando "primitivių" mokyti, šviesti, kad nesikiša į jų gyvenimą. Galima būtų tikėtis juos sugadinti. Tačiau prieš prancūzus vieną skundą turi tahitiečiai: anksčiau elgėsi ir rėdėsi labai padoriai, bet atvykę prancūzai įsakė moterims žymiai daugiau prisidengti... Kito skundo "imperialistams" jie neturi.

Gyvenimiškų problemų pas juos ko mažiausia. Jiems viskas juokinga pačia geriausia, pavydėtina prasme. Club Mediterranée pareigūnai, naujai atvykusiems vasarotojams aiškina apie vietinius žmones, kraštą, girdint ir juokiantis patiems tahitiečiams: "Šitie žmonės auksiniai, geriausi pasauly, bet jie dirbti nei nori, nei moka. Jė čia pas mus dirba ne dėl pinigų, o kad jiems malonu čia būti, maišyti, sutikti naujus žmones. Mes nežinom, kiek iš jų dirba, kiek šiaip sau stum-

dos. Dažnai net pinigų nenori priimti. Mes juos mėgstam, jie mus. Sugulvos ką, tą pačią minutę mes sriubą virė ir išeis į jūrą pabraidyti. Ten, kur jie tvarko, negalima niekuo pasitikėti. Jei jiems koks darbas nepatinka, jie jį atidės rytojui. Rytoj vėl bus rytoj. Štai paštas: laiškas į Los Angeles gali nueiti per tris dienas, gali ir per tris savaites, tris mėnesius ar net metus. Žiūrint, kada tahitiečiams patiks laiško maišą pakrauti į lėktuvą".

Tai buvo teisybė: sau išsiųstą, pasitikrinimui, oro paštu atviruką gavau maždaug po trijų mėnesių. Kiti mano draugai dar negavo. Kai kas gavo ir po trijų dienų.

Toliau mums aiškino: "Sekmadienį čia bus futbolo rungtynės. Mūsų salos komanda žais su Raiatea. Neduok Dieve, kad mūsiškiai laimėtų. Tada visa sala tris dienas švęs, gers, šoks, mėtysis nuodėguliais iš to džiaugsmo, ir niekas neateis dirbti. Jūs būsite alkani."

Ejom žiūrėti tų rungtynių. Kaip į lietuviškus atlaidus suplaukė, sugužėjo visi dideli ir maži. Net kates prisirišę atsivedė į aikštę. Žaidėjai bėgiojo sušilę, publika kaukė, mėtė į svečius žaidėjus bananus, po aikštę maišėsi ne tik šunys, bet ir vištos su gaidžiais. Rungtynės baigėsi ne taip jau prastai mums: lygiomis. Kitą dieną mes nebuvom alkani.

Dar žinome tokią istoriją: prancūzai pa-

noro gerą padaryti, pasiūlyti geriau ūkininkauti. Reikia tam mokyklos — ją įsteigė. Moorea saloj pastatė modernius rūmus, nudažė raudonai stogą, išklė vėliavą ir paskelbė mokinių priėmimą. Ilgai laukė mokinių, bene kelerius metus. Nesulaukė. Tahitiečiams tokia mokykla irgi juokingas dalykas: juk medžiai auga ir be jokio mokslo, o pradėti kirsti palmes ir sodinti morkas ar ką, tai reikš sunkų darbą. O kam iš viso to reikia? Prancūzai buvo iš kažkur importavę mokyklai mokinių, bet ir tie, sako, išbėgioję. Dabar ir nežino, ką su puošniais rūmais daryti.

Civilizacija vis vien savo daro. Viena senutė mūsų būrely kalbėjo: "Kai aš buvau maža, mes džiaugėmės, kad galėjome svečiui ką nors duoti ar padaryti. Pinigo jokių būdu mums neįsiūlydavo. Dabar vaikai, kai jiems kas duoda pinigą, jau jį priims. Jų vaikai jau paprašys, o vaikų vaikai neprašys, bet patys pinigą paims."

Tai ir kyla nelinksamas klausimas: kaip ilgai tas gamtos rezervatas, draustinis išsilaiskys?

Visos nuotraukos autoriaus



Tahitiečių kaimelis



Tahitiečiai šokti mėgsta

Per tiltus ir tunelius riedant

(Atkelta iš 3 psl.)

ėmęs tariamai istorinį ar legendinį rėmą, autorius tuo būdu prisistato su savotiškai klasikine ar archaizme pakrova, tačiau ją perskverbia modernia išraiška ir temperamentu, staigiais lūžiais, kontrastais — ir dalimi pozos. Žinoma, šio pastarojo bruožo atėityje Bičiūnui teks išsižadėti. Taip pat tokiame ilgesniame kūrinioje vedamąją giją būtų galima išvingiuoti pastebimiau. Iš dalies atrodo, kad lyg norėta pajudinti individo problemą visuomeninėje srangoje, ar net dabarties savartose, bet galima daryti ir kitokių išvadų: pavyzdžiui, eilėraščių pažiūrėti kaip į epinį kūrinį, kada poetas nori atpasakoti tikrą ar įsivaizduotą epizodą, surištą ar nesurištą su kurios nors idėjos pravedimu; gal norėta kiek ironiškai atskleisti tiesos reliatyvumą ir nesučiūpiamumą: "Anuo metu Nietzsche ir Tiesa ir Kristus susitakė". Beje, toks sakinytis stiliaus atžvilgiu gali būti ir iš prozos veikalo. Tad tektų pasvarstyti, kaip išlaikyti poezijos lygmę. Po šių žodžių derėtų pridurti, kad užmoji R. Bičiūnas turėjo erdumą ir idomumą.

"Tiltai ir tuneliai", kartą įgavę knygos pavidalą, šiuos autorius jau įpareigoja. Kaip atrodo iš jų pasisakymų, noro ir ryžto jiems netrūksta. Dabar beliktų laukti prasiveržimų. Tuo tarpu vieną kurį išskirti, kaip visus kitus pranokstantį, dar būtų anksti, nors atrodo, kad vienas kitas turi poetinių jėgų — kopti. Pakeliui reikėtų porą dalykų pridėti. Vienas iš jų būtų dėmesys formai, kokia ji bebūtų, nes su šiuo žingsniu jau į jų eilėraš-

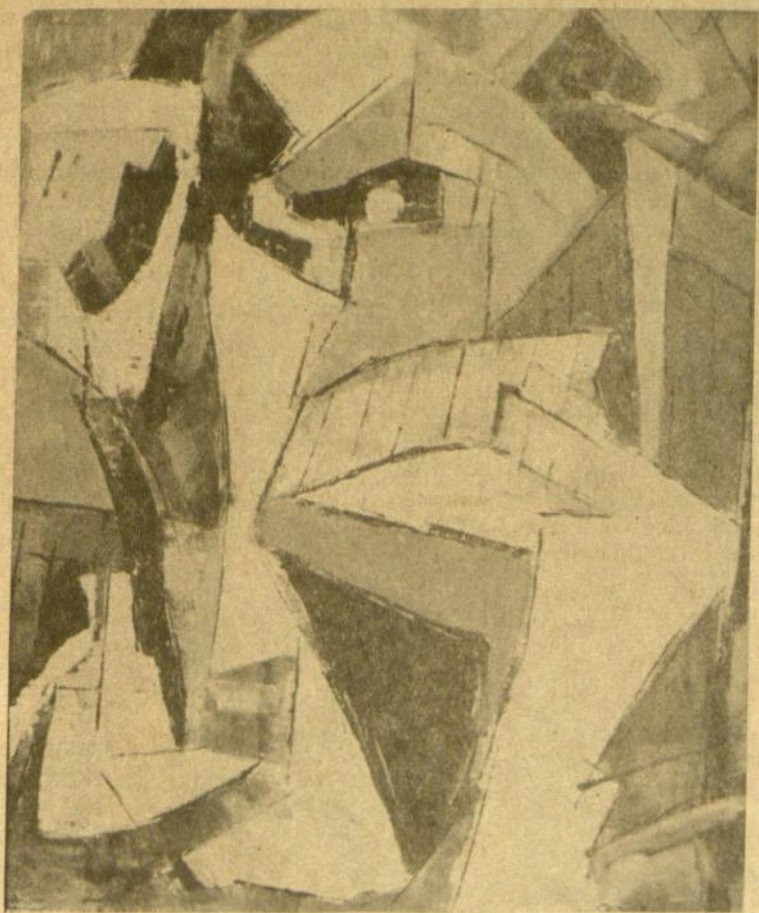
čius nebus žiūrima kaip į "ne-drąsius pirmuosius bandymus" (taip rašoma įžangoje), o jau kaip į rimtesnę pastangą. Antras dalykas būtų kalbos, kaip poetinio instrumento, prusinimas, įvairinimas ir tobulinimas.

Tuo tarpu belieka visai nuširdžiai pasidžiaugti: ir vėl metilė!

Malonu ir tai, kas dešimtį jaunų autorių po vienu sparnu subūrė — "Ateitis". Tai gal ir nuoseklu, atsiminus, kad "Ateitis"

nuo pirmų dienų buvo lyg šiltdaržis naujiems lietuvių literatūros daigams. To žurnalo skiltyse pirmus savo eilėraščius paskelbė Faustas Kirša, Jonas Aistis ir daugelis kitų; ant tvirtesnių kojų ten atsistojo tokie rašytojai, kaip Putinas, Juozas Grušas, Juozas Paukštelis ir dar ne vienas. Taigi graži tradicija neišblėso ir už jūrų marių.

TILTAI IR TUNELIAI. Jaunųjų poezijos rinkinys. Eilėraščiai: Remigijaus Bičiūno, Jurgio Bradūno, Indrės Damužytės, Kestutėio Gaidžiūno, Marijos Kvietkauskaitės, Miroslav Pakalniškio, Teresės Pautienės, Ramūnės Sakalaitės, Laimos Švėgždaitės ir Alodonos Zalkaitės. Išleido "Ateitis" 1969 m. Literatūros serijos leidinys Nr. 2. Viršelius Giedrės Žumbakienės. Antologija 125 psl., kainą \$2.00, gaunama "Drauge".



Adolfina Zubienė

Senamiestis (aliejus)

Iš jungtinės JAV ir Kanados lietuvių dailės parodos, įvyksiančios Čiurlionio galerijoje, Chicago, vasario 14-22 d.

Jungtinė lietuvių dailės paroda Chicagoje

Čiurlionio galerijos direkt. P. Aleksos atsakymai į klausimus

— Girdėjom, kad rengiate didelio masto dailės parodą. Norėtume daugiau apie ją sužinoti?

— Taip. Šiais metais užsimejom rengti didesnio masto bendrą parodą, kuri apima Šiaurės Amerikos, t. y. JAV ir Kanados lietuvių dailininkus. Parodoje dalyvauti užsiregistravo 49 dailininkai su 95 darbais.

— Idomu, kokios dailės šakos ir stiliai bus atstovaujami parodoje?

— Kaip ir visada, gausiausiai pasireikš mūsų tapytojai su savo realia tapyba. Be to bus grafikos, kolažų ir skulptūros darbai.

— Kuo ši paroda skiriasi nuo kitų eilinių bendrų parodų?

— Ši mėnesį vykstanti paroda mus visus simboliškai sujungia, parodo mūsų dailininkų visuo-

meniškumą ir bendras pastangas puoselėti dailę išeivijoje. Šią parodą dedikuojam Vasario 16-tai. Parodoje dalyvauja visų dailės sričių, stilių ir įvairaus amžiaus dailininkai. Be to, šios bendros parodos tikslas yra paskatinti bepradedančiuosius, paremti pažengusius, pasimokyti iš patyruosiu. Taip pat reikia paminėti, kad bus skiriamos premijos už geriausius darbus, nepaisant meninio stiliaus.

— Kada ir kur paroda įvyks? Kas ją rengia?

— Parodos atidarymas įvyks š. m. vasario mėn. 14 d. šeštadienį, 6:45 v. v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo Centre, Chicagoje, ir tęsis iki vasario 22 d. Parodą rengia Čiurlionio galerijos direkcija.

1970 Plymouth - Duster



Plymouth Valiant Duster 2-Door Coupe

Kaina nuo \$1,995.00

25 mylias su vienu galionu

PLYMOUTH, VALIANT - BARRACUDA, ROAD RUNNER, G T X, FURY — DUSTER

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

4030 ARCHER AVENUE

PHONE VI 7-1515

FRANK'S TV and RADIO, INC.

8240 SO. HALSTED STREET

Telet. — CA 5-7252

DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perką pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

J. LIEPONIS

Marquette Pk., 6211 So. Western PR 8-5875

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 val. vltk.

We Offer To Savers

SAVINGS CERTIFICATE

5 1/4%

6 or 12 MONTH \$10,000 or MORE

Savings certificates issued for six months or one year—in minimum amounts of \$10,000.00, and thereafter in multiples of \$1,000.00. Earnings are paid at maturity.



4 3/4%

Passbook Savings Accounts

Paid Quarterly

Computed and Paid as of: Mar. 31 — June 30 Sept. 30 — Dec. 31

5%

6 or 12 MONTH \$5,000 or MORE

Savings certificates issued for six months or one year—in minimum amounts of \$5,000.00, and thereafter in multiples of \$500.00. Earnings are paid at maturity.

Mutual Federal Savings

PETER KAZANAUSKAS, PRESIDENT

2212 W. CERMACK RD. Chicago, Ill. 60608 Virginia 7-7747

ARIJŲ IR LIETUVIŠKŲ DAINŲ LENKTYNĖS

Aldonos Stempužienės režitalis Chicagoje

BALYS CHOMSKIS

Kuomet esi girdėjęs daug kartų dainininką operoj, koncerte ir pakartotinai namuose jo plokštes, tada įsikala atmintyje lyg tam tikra muzikinė figūra, sukurta iš balso spalvos, technikos, muzikalumo ir iš įvairių detalių, kurios pasilieka ilgai galvoje kaip daugybės lentelė. Atsidūrus vėl koncerte, savime auga klausimas: ar bus kas nors naujo, ar tik seno pakartojimas, savime lygyje, ar ne? Visa tai, einant į koncertą, labai intriguoja, ir linki širdyje solistui laimės.

Aldona Stempužienė pradeda režitalį vasario 1 d. Jaunimo centre Mozarto "Alleluja", parodydama vokalinę discipliną ir muzikalumą. Piano yra ekspresyvus ir dinamiškai puikiai keičiamas. Maždaug tokia muzikine nuotaika ir forma skamba ir Montiverdi "Quattro canti" ir Rossini "Non, più mesta" — išlygintu stiliumi šiltai intymiai.

Tačiau žmogaus balsas yra kūdikiško trapumo instrumentas, kurį reikia nuolat maitinti kažkokia stebuklinga formule. Jei dainininkas ilgai lavinasi piano srityje, ir, sistemingai dirbdamas, pasiekia, kaip Stempužienė, puikių rezultatų, tai, žiūrėk, forte netenka platumos ir išraiškos. Tokie ženklai pasirodė Donizet-

ti, Ponchielli ir ypačingai Verdi "La Forza del Destino" dramatinio soprano arijoje. Viskas padaryta, visko yra, bet nėra vokalinio "kūno ir kraujo".

Ald. Stempužienės lyrinis mezosopranas, technika, frazavimas daugiau randa išraiškos folklo- re, impresionistinė ir modernioji muzikoj. Jos pačios metų metais iškovotas meninis lygis stato ir tam tikrus reikalavimus.

Lietuvių trijų generacijų kompozitorių grupė šiame režitalyje pristatyta rimtoje meninėje formoje. Iš Banaičio liaudies dainų plaukė lyrizmas, nuoširdumas ir paprastumas, o Jakubėno "Gėlė iš šieno" surasta gana originali interpretacija.

J. Švedo trys maro posmai iš K. Bradūno poemos "Maras" yra išpūdingas, vidinio konflikto klijedėjimas, išreikštas spalvinga muzikos technika, kurį solistė atlieka efektingai, nugalėdama sunkų ir rizikingą melodinį derinį. V. Montvilos rugiapūtės dainose Stempužienė puikiai suranda tembrinę, savotišką spalvą tarp modernaus akompanimento ir liaudies dainos.

Solistei akompanavo Darius Lapinskas. Koncertą ruošė atei-

SUSITIKIMAI SU BROLIAIS PABALTIEČIAIS

(Atkelta iš 2 pusl.)

— Prancūzijoje ir Ispanijoje. Galima prisiminti ir Adoma Mickievičių ir daug kitų...

IVASK: Bet tai buvo savanoriška egzilė.

GEORGE: Tiesa, bet vis tiek ne savo kraštas. Savotišku būdu kiekvienas kūrėjas avangardistas gyvena nuolatinėje egzilėje... Man atrodo, kad egzilė kūrėjams atveria nesuskaitomas galimybes.

IVASK: Leidyklos ir skaitytojai išnyksta. Kūrėjas negali kurti be auditorijos.

VALGEMAE: Kada gimtajame krašte atmosfera, kad ir skausmingai liberalėja, egzilėje ji vis labiau konservatyvėja. Čia savo bendruomenę eksperimentuoti jau beveik neįmanoma. Nebėra nė atmosferos, nė bazės.

V. NOLLENDORFS: Konferencijos, kaip šioji yra labai svarbus dalykas. Duoda įkvėpimo ir impulsų kurti. Gal jaunesnės kartos jau ir nebekurs gimtąją kalbą? Bet juk ir mes patys dar nesam seni... Tiesa, auditorija mažėja, bet gal mes turėtumėm pasidaryti savotiškais trubadūrais — nelaukti leidėjų, o nešiti kūrybinį žodį tiesiog į mases. Mums reikia jaunos auditorijos. Gal reikia pradėti kurti gyvu žodžiu pristatytiną literatūrą. O ar mus kada krašte spausdins — abejotina...

IVASK: Rašytojas negali kurti praradęs sąlyčio su gyvąja publika... Čia spausdintos knygos vis dėlto į kraštą pamažu grįžta. Sovietinė Estijoje išleisti Marie Under eilėraščių rinkiniai, keli Ristikivi romanai ir dar keletas čia parašytų veikalų...

SILBAJORIS: Mariaus Katiliškio čionykštį geriausią romaną "Miškais ateina ruduo" prieš keletą mėnesių jau išleido ir Lietuvoje...

A. ANTANAITIS: Išleido ir Tysliavos ir F. Kiršos poezijos rinkinius. Spausdino K. Ostrausko dramą "Zaliojo lankelė", A. Mackaus ir J. Meko eilėraščių pluoštus.

G. SALINS: Norėčiau iškelti geros ir pilnos literatūrinės istorijos išleidimo klausimą. Gimtajame krašte leidžiamos yra arba nepilnos, arba labai sufalsifikuotos. Mes čia turime būrį specialistų akademikų. Jie puikiai rašo, bet tautinių literatūrų srity neturi pakankamo pasirošimo, negali šiandieninės literatūros įstatyti į tinkamą istorinę perspektyvą. Reikėtų duoti stipendijas jauniems akademikams specialiai tam reikalui pasirošti.

IVASK: Lūdną, kad mūsų jaunieji akademikai nėra tąja kryptimi padiršinami... Knyga, kurią apie egzilės lietuvių rašytojus anglų kalba paruošė R. Silbajoris ir kurią išleis Oklahomos universitetas, atrodo bus pati pirmoji, kuri egzilinius rašytojus pristatys tokiame sofistikuotame kritikos laipsnyje angliškajam pasauliui...

VALGEMAE: Estai turi stipendijų fondą ir siunčia jaunus akademikus specialiai į Helsinkio universitetą Suomijoje, kad ten jie studijuotų estų istoriją ir literatūrą. Jie ten pasisemia tikrai daug žinių, bet kada tik jas rimtai ir objektyviai panaudoja, sakydami tiesą apie nepriklausomojo laikotarpio arba egzilų literatūrą, visa egzilinė estų spauda atsistoja piestu, juos net komunistais apšaukia. Atrodo, kad tiesaus žodžio niekas nebenori girdėti.

(Atsiranda daug pritariančiųjų. Situacija, pasirodo yra ta pati ir latvių ir lietuvių populiariosios spaudos atžvilgiu. Vienašališkas kūrybos vertinime pripažįstamas kaip viena iš priežasčių, atbaidančių jaunuosius skaitytojus.)

(Dar kalbama apie memuarinę literatūrą.)

LAABAN: Memuarų estai egzilėje išleidžia labai daug, bet tie memuaristai, kaip taisyklė

turi labai "rinktinę" atmintį: iš jos atrenka tik dalykus, tinkančius vienam kurpalui...

(Bekalbant apie panašių konferencijų reikalingumą, ateina ir uždarymo metas. Jau laukia automobiliai, lėktuvai, darbas... Dar geriau sakant — nelaukia. Tenka išjungti į pačią nemaloniausią pareigą — atsisveikinti...)

Konferencija buvo pavyzdin- gai pravesta ir tvarkoma. Temų pasirinkime dalyviai turėjo didelę laisvę, tačiau apamai tematika buvo gana įvairi, kad ir be griežtesnio sistemingumo. Referentų amžius — tarp 30 ir 45 metų su pora išimčių į vieną ar kitą pusę. Klausytojų tarpe (publika nebuvo kaip nors specialiai

kviesta) matėsi ir bene aštuonetas lietuvių studentų, veik visi jie buvo iš Chicagos. ata

SHAKESPEARAS CHICAGOJE

SAULĖ JAUTOKAITĖ

Anglų didžiojo dramaturgo William Shakespeare (1564-1616) paskutinis veikalas "The Tempest" ("Audra") nuo sausio 27 iki vasario 22 d. yra vaidinamas Chicagos naujai įsisteigusiam profesionaliniame Goodman teatre.

"The Tempest" yra šio genialaus poeto-dramaturgo pats paskutinis, trisdešimt septintas scenos veikalas, kuriame, Shakespearo raštų žinovaį mano ir spėja, kad šiame veikale, pats autorius atsisveikindamas su scena ir plunksna, daugiausiai atskleidžia savo, kaip rašytojo autobiografinių bruožų. Šis veikalas parašytas ne Londono Globe teatru, bet karaliaus Jokubo I dukters Elzbiotos vestuvių proga, pirmą kartą buvo suvaidintas karaliaus rūmuose 1613 m.

Veikalas pasižymi ne tik poetiškumu, bet taip pat laiko, vietos ir veiksmo tampa, kurį galima pavadinti labiau



William Shakespeare

gražia pasaka, negu realistine tragikomedija. Pagrindinė šio vaidinimo tema yra vienos karališkos šeimos susitaikymas. Vienoje saloje, jau dvylika metų gyvena Milano kunigaikštis Prospero su savo dukra, neteisėtai brolio išvarytas iš savo kunigaikštijos, Antonio, jo brolis, užėmęs sostą, su Neapolio karaliumi išplaukia į Viduržemio jūrą, o Prospero, būdamas burtininkas

ir viską žina, sukelia jūroje audrą ir jo brolis su visais palydovais atplaukia į tą pačią salą ir čia įvyksta šeimos susitaikymas ir legalus sosto atgavimas.

Kaip kiti Shakespearo veikalai, taip ir šis "The Tempest" yra jam charakteringas. Jo dramatinis pasaulis yra daugiasluoksnis, apimamas įvairių priešingų elementų. Gausus veikėjų įvairumas susidaro nuo karalių, princų, kunigaikščių iki juokdario, girtito tarno, laukinio ir deformuoto vergo. Neužtenka autoriui realių veikėjų, dar pasi-šaukiamos geros, pasakiškos dvasios, Shakespearas meistris, kai naudoja įvairių profesijų ir luomų žmones ir su nuostabiai giliu supratimu atvaizduoja jų skirtingus požiūrius.

Manoma, kad pagrindinėje "The Tempest" veikėjo rolėje Prospero, autorius atvaizduoja pats save kaip poetą ir rašytoją. Manoma, kad sala, perkeltine prasme yra jo dramatiškasis pasaulis, o jis yra jos valdovas-rašytojas, savo įkvėpta vaizduote valdąs šios salos gyventojus -veikėjus. Ir šiam aiškinimui yra

(Nukelta į 6 psl.)

ANNOUNCING NEW HIGHER INTEREST ON SAVINGS

6%

PER ANNUM

ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5³/₄%

PER ANNUM

ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$1,000. OR MORE, 1 YEAR MATURITY

5¹/₄%

PER ANNUM

ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$1,000. OR MORE, 6 MONTH MATURITY

5¹/₄%

PER ANNUM

90 DAY NOTICE GOLD EAGLE PASSBOOK ACCOUNT \$50.00 MINIMUM

5%

PER ANNUM

REGULAR PASSBOOK ACCOUNT

Interest is compounded daily and paid quarterly on all accounts. Standard Federal pays the highest legal rate of interest on all savings. Deposits received by the 10th of any month earn from the first of that month. Deferred Income Certificates are available at rates of 6%, 5³/₄%, and 5¹/₄%.

PASSBOOK AND CERTIFICATE SAVINGS INSURED TO \$20,000

STANDARD FEDERAL

Savings and Loan Association of Chicago

ASSETS OVER \$141,000,000.00 RESERVES OVER \$12,400,000.00 (more than twice legal requirements)

4192 Archer at Sacramento, Chicago, Illinois 60632, Phone:

HOURS: Mon., Thurs. 9 a.m.-8 p.m. Tues., Fri. 9 a.m.-4 p.m. Sat. 9 a.m.-12 noon Wed.- no business transacted



Detalė iš Metropolitan operos foje New Yorke. Nuotr. V. Maželio

GEROS NAUJIENOS AUTOMOBILIŲ

pirkėjams
savo giminėms Lietuvoje ir USSR.

!!!

MES KAIP TIK GAVOME LABAI MAŽĄ
KIEKĮ NAUJAUSIO MODELIO

ZAPOROZEC ZAZ 966

(43 arklio jėgų)

KAINA \$1850.00

Užsakymus priimama tik iki VASARIO 28 D.

Kas pirmas ateina — tas bus pirmas patarnaujamas.

Skubėkite su savo užsakymu — Pristatymas garantuotas.

PODAROGIFTS, INC.

220 PARK AVENUE SOUTH NEW YORK, N. Y. 10003

Tel. — 212-228-9547

Arba į prie jo prisijungusias firmas:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut Street
Philadelphia, Pa. 19106
Tel.: (215) WA 5-3455

COSMOS PARCELS EXPRESS
CORPORATION
45 West 45th Street
New York, N. Y. 10036
Tel.: (212) CI 5-7905

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL

AGENCY

1776 Broadway

New York, N. Y. 10019

Tel.: (212) 581-6590 — 581-7729



• "AIDAI", 1969 m. gruodžio mėn. Nr. 10. Mėnesinis kultūros žurnalas. Leidžia lietuviai pranciškoniai. Redaguoja Juozas Girnius, 27 Juliette St., Boston, Mass. 02122. Administruoja Benvenutas Ramanauskas, OFM, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Šiame numeryje ypač aktualus Juozo Girniaus straipsnis *Mišrių šeimų "tikrovė"*. Į šią problemą autoriaus pažiūrėta labai blaiviai, bet kartu ir su dideliu rūpesčiu, bandant įprastinėm savo kom išskirti ir visai naujo turinio.

Poezijos mėgėjui ši kartą bus tikrai vertinga dovana — du puslapiai naujausio Antano Jasmano eilėraščių. Apie išskiliuosius šių dienų Pietų Amerikos romanistus rodo Birutė Cipijauskaitė, duodama čia pat vertime ir Jorge Luis Borges ir Julio Cortazar kūrybos pavyzdžių. Supažindinama su jauno Lietuvoje dabar besirėikiškančio poeto A. Mikutos kūryba, iliustruojanti duodant ir puslapij jo eilėraščių.

Baigiamas prof. Z. Ivinskio straipsnis apie Liublino uniiją ir jos šešėlius. Tai buvo, tur būt, pats įdomiausias ir akademiniams

istoriko svarstymais labiausiai paremtas straipsnis visoje mūsų spaudje, minint Liublino uniijos 400 metų sukaktį. O šio Z. Ivinskio straipsnio pačios baigminės mintys aktualios dar ir dėl to, kad jos meta žvilgsnį ne vien tik į praeitį, bet ir į lenkų — lietuvių dabartį, ieškant kaimyninių santykių problemos sprendimo šiuose laikuose ir ateityje.

Dail. Adomo Galdiko mirtis

minima kūrėjo ir jo darbų nuotraukomis, o taipgi ir kondensuotai atrinktu dail. Viktoro Vizgirdos žodžiu.

Apžvalginėje žurnalo dalyje gana plačiai aprašomas ir įvertinamas praėjusių metų pabaigoje įvykęs Mokslas ir kūrybos simpoziumas, rašoma apie Kanados Lietuvių katalikų centrą, apie mirusį prof. dr. Pr. V. Raulinaitį, apie muziką Bronių Budrūnų ir jo kūrybą, apie žydų kilmės žymų rusų poetą O. E. Mandelšteiną, nukankintą komunistinės santvarkos vergų stovyklose. Vladas Kulbokas itin plačiai ir kruopščiai recenzuoja premijuotą J. G. Gaudos romaną "Liepsnos ir apmaudo asociai", nepagalėdamas jam ir gana kietos kritikos žodžių, ypač kre-

piant dėmesį į rašytojo pagrindinį instrumentą — kalbą.

• Juozas Švaistas, SAUNUS PENKETUKAS. JAV LB Kultūros fondo leidinys Nr. 38. Lietuvių fondas šios knygos leidimą paremė 500 dol. suma. Iliustravo dail. Zita Sodeikienė. Spaudos darbus atliko M. Morkūno spaustuvė Chicagoje 1969 m. Tiražas 1000 egz. Knyga didelio formato. 80 psl. spalvotomis iliustracijomis. Kaina \$3.00. Gaunama "Draugo".

Išleistas "Saunus penketukas" yra viena iš trijų JAV LB Svetimo tarybos 1965 m. surengtame apysakų jaunimui konkurse premijuotų knygų, taikoma specialiai mokykliniam jaunimui.

Švaistas pasakiškos tikrovės rėmuose čia mezga nuotykius po nuotykių, situacijas po situacijų, tad reikia tikėtis, jog knyga jauną skaitytoją patrauks.

• LAISKAI LIETUVIAMS, 1969 m. lapkričio — gruodžio mėn. Nr. 10. Adresas: 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636. Metinė prenumerata \$5.00.

Naujame žurnalo numeryje tęsiamas pokalbis su kardinolu Suenu, kur jis dėsto savo mintis apie Bažnyčios vienybę Vatikano II dinamikoje. Duodamas William M. Barbieri poetiškas tekstas apie Eglutę, išverstas lietuvių kalbon Alg. Kežio, SJ. Jo nuotraukomis yra iliustruota ir visa neseniai išėjusi knyga "Sidewalk", iš kurios paimtas ir čia skelbiamas vertimas.

Patraukli staigmena yra mintys ir svarstymai kunigo iš okupuotos Lietuvos pavadinti "Meilės himnu". Apie religinį meną kalba sesuo Mercedes ir visa kita žurnalo medžiaga yra sumaniai atrinkta ir esetiškai puslapiuose išdėstyta. Numeris iliustruotas daugiausia Algimanto Kežio, SJ, nuotraukomis.

Nuo 1970 metų pirmo numerio "Laiskus Lietuviams" pradeda redaguoti tėv. Juozas Vaišnyš, SJ, šį žurnalą jau redagavęs 1950-1963 metų laikotarpiu.

• Vincas Žemaitis, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAIŠTĖJE. (Santykių su mūsų kaimynais lenkais) 1569-1969. Chicago Lietuvos literatūros draugijos leidinys 1970 m. Atspaudas iš "Naujienų" 1969 m. gruodžio 1-15 d. atkarpos. Spaudė "Naujienos", 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60603. Leidinys 84 psl., kaina \$1.50. Tai Liublino uniijos 400 metų proga įvairūs autoriaus svarstymai apie lietuvių — lenkų santykius šimtmečių slinktyje.

• Filatelistų dr. jos "Lietuva" BULETENIS, 1970 m. sausio mėn. Nr. 1 (136). Redaguoja ir spaudos darbus atlieka Eugenijus Petrauskas, 7742 So. Troy

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY



Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai — pritaikinti paveikslams ir skelbimams rėmai — metalu aplieti rėmai.

2400 So. Oakley Ave., Chicago
Tel. Virginia 7-7258-59

FIRESTONE PADANGOS (TIRES)

NATIONWIDE GUARANTEE
No-Limit on MILES...
No-Limit on MONTHS
FULL LIFETIME GUARANTEE
TEE against defects in workmanship and materials and all normal road hazards in every-day passenger car use for the life of the original tread design in accordance with terms of our printed guarantee certificate. Price of replacement pro-rated on original tread depth wear and based on Firestone adjustment price for replacement tire at time of adjustment. Firestone adjustment prices are intended to, but may not represent approximate current average selling prices and are subject to change without notice.

Meribota garantija: iki susidevėjimo. Ratlankiai (wheels) Taip pat atliekama ratų reguliavimas ir balansavimas (Wheel alignment and balancing). Stabdžiai (Brake service), motoro regul. (Tune up), keičiamos dalys, alyva, tepimas, kt. pataisymai.

Country Auto & Tire Service
2423 W. 59th Street, Chicago, Illinois
Telef. — GROVEHILL 6-7777

Val.: kasdien 7 v. r. — 7 v. v., šešt. 7 v. r. — 3 v. p.p.
Sėkm. uždaryta. Kitu laiku pagal susitarimą.

Savininkas MIKAS CESAS

Kultūrinė kronika

• "Books Abroad" tarptautinė literatūros premija bus paskirta pirmą kartą vasario mėn. 6—8 d. Premija yra 10,000 dolerių. Jury komisija savo sprendimą paskelbs Oklahomos universitete, Norman, Oklahoma. Kaip žinome, Oklahomos universitetas ir leidžia pasaulyje plačiai žinomą literatūros žurnalą "Books Abroad", kurį redaguoja jau pokario šonykštis jaunosios kartos estų poetas ir Oklahomos universiteto profesorius Ivar Ivask. Daugiausia jo rūpesčiu ir buvo įsteigta šioji "Books Abroad" tarptautinė literatūros premija. Savo pasauline apimtimi, o ir pinigine suma ji dabar yra daugieropa prasme kone garsiosios Nobelio premijos dvynė.

Pirmajai šio vardo premijai šiemet kandidatuoja 15 autorių (poetų, beletristų ir kritikų) iš dešimties įvairių kraštų. Štai tie "Books Abroad" premijos kandidatai: Conrad Alken, amerikietis, poetas, beletristas, kritikas; Jerzy Andrzejewsky, lenkas, novelistas; John Berryman, amerikietis, poetas; Jorge Luis Borges, poetas, kritikas, beletristas; Edward Braithwaite, indas, novelistas ir poetas; Rene Char, prancūzas poetas; Graham Greene, anglas, beletristas; Jorge Guillen, ispanas, poetas; Zbigniew Herbert, lenkas, poetas; Pierre Jean Jouve,

St., Chicago, Ill. 60652. Leidinio metinė prenumerata: draugijos nariams — \$4.00, kitiems JAV ir Kanadoje — \$5.00, Europoje — \$7.50, Pietų Amerikoje — \$7.50, Australijoje — \$10.00, atskiro numerio kaina 50 centų. Tai gražiai redaguojamas, filatelistams labai įdomus ir pravartus leidinys.

prancūzas poetas; Eugenio Montale, italas, poetas; Pablo Neruda, čilielis, poetas; Alexander So'ženicas, rusas, beletristas; Giuseppe Ungaretti, italas, poetas, Francis Ponge, prancūzas, poetas.

Jury komisija yra sudaryta taipgi iš įvairių kraštų žinomų literatūrai, poetų, rašytojų, kritikų, literatūros profesorų.

• Lituanistika vasaros semestre (birželio 23—ruošio 14) Ohio valstybiniam universitetui, Columbus, Ohio. Bus dėstoma lietuvių kalba ir lietuvių literatūra. Lietuvių kalbą dėstys D. Robinson, amerikietis, buvęs prof. A. Salio mokytojas. Literatūros kursą skaitys prof. dr. Rimvydas Šilbajoris. Kursui registruotis reikia iki kovo 1 d. Registracijos biuras ir visą kitą smulkesnę informaciją galima gauti rašant: prof.



MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGĖJAMS

Daug sutaupysite perkdami čia įvairių filmų foto aparatus bei jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užaigytą foto nuotraukų aptarnavimas. Atidara pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
-Telef. PROspect 6-8998

SKIP'S Self Service LIQUOR STORES

- 1) 5515 SO. DAMEN AVE.
- 2) 5996 SO. ARCHER AVE.

All Phones WA 5-8202

Telef. — 735-2345

WHITE CROWN ALCOHOL	Fifth \$5.19
V.S.O.P. COGNAC	Fifth \$4.98
Bottled in France	
GIN & VODKA	Quart \$3.39
	3 for \$10.00
STRAIGHT BOURBON 90 Proof	Quart \$4.49
FULL LINE Of Prepared COCKTAILS	each \$2.98
CALIFORNIA BRANDY	\$3.79
	3 for \$10.50
BEAM COLLECTOR BOTTLES, now only	— \$9.95
CALIFORNIA CHAMP.	Fifth \$1.69

Leon I. Twarog, Director CIC Slavic Institute, Dieter Cunz Hall of Languages, 1841 Millikin Road, Columbus, Ohio 43210.

• V. Falkenhans, Berlyno universiteto profesorius, M. K. Čiurlionio memorialiniam muziejui Druskininkuose prisuntė įdomių dokumentų fotostatų, liečiančių dailininko studijas Leipziger konservatorijoje.

WAGNER & SONS
Typewriters — Adding Machines — Checkwriters — Taiso
Nuomoja Parduoda — Taiso
NAUJOS NAUDOTOS
Virš 50 m. patikimas patarnavimas
NAUJOJE VIETOJE
5610 S. Pulaski Rd., Tel. 581-4111

MOVING
Perkrauste baldus iš arti ir toli.
A. BENIULIS
Chicago, Ill. 60629. Tel. RE 7-7083



VALENTINO DIENA — VASARIO 14

Puikios kortelės — paprastos arba su sentimentaliais įrašais draugams, mylimosioms, giminėms, mokytojams, seselėms ir kt. Nuo 5 ct. iki \$1.50

Medžiaga iš kurios patys padarysite pakelius — VALENTINAS vaikams ir NORCROSS-RUST CRAFT kortelės.

DENNISON GAMINIAI ISDEKORAVIMUI * SEALS * KREPE POPIERIS ir kitoki įvairūs papuošimai tinkami VALENTINE proga padovanoti.

Mes aptarnaujame jau 45 metus.

IAMA STATIONERS

"THE SHOP U-NEED" "THE SHOP U-NEEK"

6305-07 So. Kedzie Tel. PR 6-9102

Dovanos, Kortelės, Knygos, Rašt. Reikmenys ir Dennison Prekės



LUIZ AUTO REPAIR

6643 S. KEDZIE AVE., CHICAGO, ILL. 60629

TELEF. — 436-3699

KAROSERIJOS, SPARNŲ (FENDER) TAISYMAS IR DAŽYMO DARBAI
Atliekami tiksliai ir nebrangiai.
Savininkas Aloyzas A. Kuniskas

NAUJAI PERTVARKYTAS

DIAMOND HEAD

RESTORANAS & LOUNGE

PASIŪLO JUMS DIDELĮ PASIRINKIMĄ

AMERIKIETIŠKŲ VALGIŲ

O JEIGU JUMS PATINKA EGZOTIŠKI VALGIAI,

pasirinkite JAPONIŠKĄ MENIŲ.

Tropikiniai gėrimai — mūsų specialybė

Padavėjos apsirėngę "kūono" rūbais

Jums ir jūsų draugams čia patiks sustoti prieš ar po teatro.

Priešpiečiai (LUNCH) duodami nuo 11 val. ryto.

Šeštadieniais atdara 4 v. popiet. Sekmadieniais 12 val. dieną

Pirmadieniais uždaryta. Dėl rezervacijų —

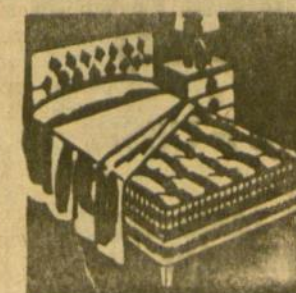
TELEFONUOKITE 925-1678

Diamond Head

RESTAURANT & LOUNGE

3321 WEST COLUMBUS AVE. (Arti 79th ir Kedzie Ave.)

Savininkas Edmundas Mačiulis



Mūsų erdviuose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų moderniškų baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

LIETUVIŲ STAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.

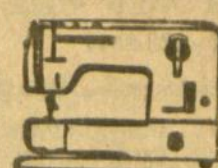
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmą ir ketvirtą 9-9 val.; antrą, trečią, ir šeštą. nuo 9 iki 6 val. sekmą atdara nuo 11 iki 4:30 val. po pietų.

Siuvimo Mašinos — Dulkių Siurbiai

- BERNINA
- NECCHI
- ELNA
- VIKING
- PFAFF
- SINGER



- ELECTROLUX
- HOOVER
- EUREKA
- KIRBY
- ROYAL
- IR KT.

Parduodame, nuomojame ir taisome siuvimo mašinas, dulkių siurblius prietaisus kainomis ir sąlygomis. Turime dalis. Aptarnaujame Chicagoje ir priemiesčiuose.

B and B DISTRIBUTING COMPANY

A to Z Sewing machines and Vacuum cleaners

4081 ARCHER AVE. (Prie California Ave.), Chicago, Ill. Tel. 927-4702

Vedėjas Arvydas M. DIKINIS

CRANE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th Street Tel. LAfayette 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING SPACE

5 1/4%



4 3/4%

Mokamas už Vieną Metų Certificate saskaitas Minimum \$5,000.00

Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo saskaitas

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D

Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: PIRMAD. IR KETVIRTAD. 9 v. r. iki 9 v. v. ANTRAD. IR PENKTAD. 9 v. r. iki 5 v. v. ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 13 v. d. — Trečiad. uždaryta

KULTŪRINĖ KRONIKA

• Dar vis kalbama apie "Penkis stulpus tarybos aikštės". Ši Algirdo Landsberg'o partizaninės temos drama, neseniai pastatyta. Dariusi Lapinskui režisuojant, Chicago's Jaunimo teatro žiūrovams paliko ilgai neišdylantį įspūdį. Spektakliuos buvusieji vis dar nuolat kalba apie šį mūsų jaunimo puikų pastatymą. Ne vienas vaidinimą matusių dar eiti jį pakartotinai, o nemažieji apgailestauja, kad dėl vieno ar kito priežasties negalėjo spektakliuosna ateiti. Tokios situacijos Chicagoje reikėtų dar bent vieno "Penkių stulpų" spektaklio. Teko nugirsti, kad apie dramos pakartojimą kada nors pavasarį jau ir galvojama. Taipgi pastatymu, atrodo, susidomėję Clevelando ir Detroito lietuviai. Tikimasi išvykti ir į šiuos miestus.

Ta pačia proga čia tenka suminėti, jog mūsų spektaklio recenzijoje ("Draugo" kultūrinis priedas, sausio 24 d.), aptariant jaunuosius aktorius, teks tą spaustuvę renkant, buvo persketa A. Barausko, vaidinuso partizaną Leoną, pavardė. O jaunas Barauskas kaip tik ypač buvo šiame vaidmenyje apvaldes vyriškai griežta frazės niuansavimą, suderintą su tikslu ir išliekstu judesiu.

• Patikslinimas. Praėjusios savaitės "Draugo" šeštadieniniame priede (II 31) J. Dainausko straipsnyje rašyta, kad K. Zapkus yra pirmas lietuvių dailininkas, priimtas į Whitney Muziejaus New Yorke parodas. Tai ne tikslu. Pirmasis buvo Adomas Galdikas. Jo kūrinys "Degas ruduo" (Flaming Fall). tarpin kauptant Feigl galerijai, buvo atrinktas amerikiečių akvarelistų parodai ir muziejaus patalpose kabėjo 1954 m. vasarą. Tą paveikslą kiek vėliau nupirko lietuvių pranciškonai savo kolekcijai. Jis yra pietas temperos dažais ant drobės. Dydis — 30 x 20 inč.

• Amerikiečiai lietuviškom pasakom. Pereitų metų pabaigoje Holt, Rinehart and Winston knygų leidykla New Yorke, Chicagoje ir San Franciske išleido liaudies pasakų rinkinį *The Man In The Moon*, kurį parūšė Alta Jablow ir Carl Withers. Jame yra įdėtos ir dvi lietuvių liaudies pasakos, paimtos iš Manyland Books išleistos knygos *Lithuanian Folk Tales*. Knygos redaktoriai praneša, kad lietuvių pasakos yra susilaukusios labai didelio susidomėjimo, nes jos, būdamos antikinės, savo dvasia esančios labai artimos moderniško pasaulio dvasiai.

• Br. Raillos knyga "Dialogas su lietuviu" greitai laiku išleidižia Lietuvių Enciklopedijos leidykla. Kaip žinoma, ankstesnioji Br. Raillos knyga "Laumii juosta" buvo viena iš nedaugelio mūsų vadinamų bestselerių, jos 1300 tiražs buvo išpirktas per trejetą mėnesių.

• Apie Manyland Books išleidižiamą kn. Vytauto Bagdavičiaus veiklą *CULTURAL WELLSPRINGS OF FOLK- TALES* net dvim atvejais pranešė *Publishers Weekly* ir *Library Journal*. Kelios bibliotekos jau užsisakė knygą iš anksto.

• Lietuvių fondo pastangų dėka Chicago universitete, viename žymiausių JAV-se, šių metų rudenį įvedamas lietuvių kalbos dėstymas su pilnu kreditu studentams, kurie klausys šį kursą. Šis nemažas lietuvių laimėjimas pasiektas 1969 m. pabaigoje, gruodžio mėn. Lietuvių fondo

tarybai pritarus ir paskyrus 5,000 dol. sumą, kaip dovaną, kasmet per trejus metus, siekiant paremti lietuvių kalbos dėstymą Chicago universitete.

1969 m. gruodžio 12 d. laiške Liet. fondo valdybos ir tarybos pirmininkams dr. A. Razmai ir dr. G. K. Balukui, universiteto humanitarinių mokslų dekanas, Robert E. Streeter, pasidžiaugęs Lietuvių fondo auka, pažymėjo, kad "tai gera naujiena... kad prof. Stankiewicz bei jo kolegų gyvai susidomėję lietuvių kalbos reikšme, siekiant pažinti kalbinę bei kultūrinę plėtrą Baltijo ir Slavų srityse."

Liet. fondas, šalia kasmet skiriamos aukos universitetui, dar numato skirti stipendijas studentams, studijuojantiems lietuvių kalbos kursą Chicago universitete. (E)

• Ką rašo jubilatas prof. Paulius Galaunė. Sausio 25 d. žymiam mūsų muziejininkui, dailės istorikui, lietuvių liaudies meno propaguotojui, pedagogui ir dailininkui P. Galaunei sukako 80 metų. Jubilatas gyvena Kaune. Nepriklausomybės laikais buvo išleista stambus ir išliekančios vertės jo veiklas "Lietuvių liaudies menas". Ant rasis šios knygos leidimas buvo parūpintas 1956 metais K. Karvelio Chicagoje. Neseniai Lietu-



Solistė Teresė Žilytė, Vilniaus krašto lietuvių, pokario metais atsidūrusi Lenkijoje ir ten subrendusi kaip pasaulinio garso dainininkė, dainuoja Metropolitan operoje, New Yorke, Mozarto "Užburtoje fleitoje" Paminos rolę. Minint šiemet 200 metų sukaktį nuo L. van Beethoveno gimimo ir vasario mėn. 12 - 13 d.d. Chicagoje, Orchestra Hall, statant garsiųjų Beethoveno mišias "Missa solennis", Teresė Žilytė pakviesta į šios "Missa solennis" koncertus kaip viena pagrindinių solisčių. Nuotr. V. Maželis

voje pasirodė jo gyvenimo spalvinga atsiminimų knyga "Muziejininko novelės".

80 metų sukakties proga "Tiesos" (I. 25) užklaustas, ką dabar berašas, prof. P. Galaunė atsakė:

"Dar rašau "Lietuvos muziejų istoriją". Kaip mūsų muziejai įsikūrė, kokie buvo jie įvairiais metais, kaip buvo renkama medžiaga. Pradžią jau padaryta. Leidykla siūlo pataisyti ir naujai išleisti knygą "Lietuvių liaudies menas". Bet jėgos jau nebe tos. Netrukus turėtu pasirodyti nauja mano knyga "Dailė ir kultūra" — straipsnių rinkinys kultūros, meno istorijos klausimais."

• "Kelionė su klūtinis" per pasaulį. Juozo Grušo novelė "Kelionė su klūtinis", kurią savo laiku Stepas Zobarskas buvo išvertęs į anglų kalbą ("A Trip With Obstacles") ir įdėjęs į Manyland Books išleisti lietuvių kalbos antologiją *SELECTED LITHUANIAN SHORT STORIES*, susilaukė Vakarų pasaulyje nemažos dėmesio. Pirmiausia ją persispausdino didelio tiražo žurnalas *Short Story International* (1964 m. balandžio nr.). Net keliais atvejais to paties žurnalo skaitytojų laišku skyrinėteko pastebėti, kad toji novelė atkreipė amerikiečių akis kaip "mažos tautos didelis literatūros pavyzdys". 1965 metais ji buvo įdėta į ACE milijoninių tiražu išleistą antologiją *World's Best Contemporary Short Stories*. Gi šiais metais Scott, Foresman and Company knygų leidykla Chicago, Manyland Books leidykla talminkaujant, įsidėjo į aukštesniųjų mokyklų vadovėlių — antologiją *Russian And Eastern European Literature*, kurią paruošė James Mille, Jr., Robert O'Neal ir Helen McDonnell.

• Maskvos "malonė" lietuviams. Vilniuje džiuguojama: Maskvoje įvykus peržiūrai, leista visoje Sovietų Sąjungoje rodyti Lietuvoje pastatytą filmą "Ave Vita" (scenarijaus autorai V. Zalakevičius ir G. Kanovičius). Peržiūroje dalyvavo Lietuvos kino studijos direktorius J. Lozoraitis ir kiti filmo kūrėjai. (E)

• Kokios okup. Lietuvai numatytos mokslo gairės? — tai matyti iš "Tiesoje" (nr. 5, sausio 8 d.) paskelbto Lietuvos Mokslų akademijos pareigūno J. Samalčio straipsnio. Mums ypač įdomios paskelbtos "naujos perspektyvos" filosofijos, teisės ir sociologijos mokslų srity.

Taigi. Lietuvos filosofams, kaip nurodo Samaitis, esąs "iškeltas uždavinys tirti antikomunizmą, dabartinę buržuazinę filosofiją, lietuvių emigracijos socialines — politines ir filosofines koncepcijas, o taip pat rašyti lietuvių visuomeninės — filosofinės minties istoriją, mokslo logikos, ateizmo ir religijos istoriją."

Pabrėžiama, kad pagrindinės gairės Lietuvos mokslui būvisios nustatytos prieš šešerius metus. Iš įvairių mokslo sričių būsiąs kreipiamas dėmesys į:

— tikimybės skaičių teorijos darbus. Bus ugdomi nauji kadrai...

— matematinės statistikos problemą spręst "gausi ir pajėgi" Fizikos ir matematikos instituto

grupė. Pasirodo, tos grupės 1968 m. pateikti rezultatai laukiami geriausia visose Sovietų Sąjungoje.

— bus tęsiami nuo 1964 m. vykdomi kibernetikos tyrimai, — puslaidininkių fizikoje būsiąs plečiami tyrinėjimai žemų temperatūrų srityje,

— toliau vystys veiklą net ir užsienyje žinomas Fizikinių ir techninių energetikos problemų institutas,

— įsteigtas pramoninio oro užterštumo tyrimų sektorius ir kt. Okup. Lietuvos Mokslų akademijoje dar numatoma, šalia kitų darbų, baigti Lietuvos istorijos kurso leidimą ir rusų kalba, lietuvių literatūros ir lietuvių kultūros parengimą ir išleidimą, be to, lietuvių kalbos akademinio žodyno ir lietuvių tarmių atlaso išleidimą.

Dar pridurtina, kad ryšium su pradžioje minėtais "moksliniais" užmojais, artimoje ateityje numatoma organizuoti naują Filisofijos, teisės ir sociologijos institutą. (ELTA)

• Lietuvoje uedomas menas turis atsitikti nuo tautinių brouų iškėlimo — tokia mintis slypi dail. prof. Jono Kuzminskio, Liet. Dailininkų S-gos pirmininko, atsakyme į "Tiesos" klausimus (plg. nr. 7, sausio 10). Kuzminskis teigia: "... neretai paviršutiniškas nacionalinių brouų iškėlimas, pabrėžtinis pastangos akcentuoti juos kaip

nacionalinės dvasios išraišką neturi jokios ideologinės orientacijos..." Tuo atveju, esą, neperduodama tai, kas "nauja nacijos gyvenime... kas atskleidžia dvasinėje šiandienos tarybinio žmogaus sandaroje..."

Pasakysdamas prieš nacionalizmą dailė, Kuzminskis priminė kito, mirusio dailininko J. Vienožinskio dar 1913 m. tartus žodžius prieš kryžių, smūtkelių, ba kūžų panaudojimą dailėje...

Kuzminskis visiškai seką partijos nurodymus ar bent skatina juos sekti. Partija nurodo ir Kuzminskis kartoją, jog, girdi, puiku, kai dailėje "... tvirtiau su skambo dabarties tema, išryškėję pramonės ir kolūkinio kaimo laimėjimai, žmonių portretai..."

Partiją džiugina ir... taip pat Kuzminskį tai, kad labai pagausėję dailės darbai, susieti su... Len'nu, kitaip sakant "leniniana". Lenina atkuria ir skulptoriai ir dailininkai ir Kuzminskis mielai iškelia jų pavardes, Jokūbon'u pradant ir S. Gedvilaitę baigiant.

Jis pagaliau, priminė Maskvoje vykusiame meno kūrėjų plenu me iškeltą mintį — "nepasiduoti svetimos ideologijos įtakai" ir tai, kad "kelrode žvaigžde iškeliamas Lenino mokymas."

Jei kas paklaus, ką dabar kuria pats Kuzminskis, atsakymo ilgai ieškoti neteks — ir jis nori pagerbti "geniaus paveikslą", todėl ir ėmėsi kurti estampų cik

Cosmos Parcels Express Corporation

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTONIJĄ, UKRAINIJĄ ir t. t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.
TOKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

affiliated with PODAROGIFTS, INC.

prima užsakymus DOVANŲ PAZYMEJIMAMS, AUTOMOBILIAMS — ZAPOROZEC ZAZ 966 — ribotame skaičiame —, saldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape recorders) ir daug kitiems dalykams, taip pat BUTAMS savo giminiams ir draugams gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 West 45th St., New York, N. Y. 10036

Tel. — 212-245-7905

SKYRIAI:

NEW YORK, N. Y. 10003, 39 Second Avenue
NEW YORK, N. Y. 10011, 135 W. 14th Street
BROOKLYN, N. Y. 11207, 2947 Fulton St.
BROOKLYN, N. Y. 11211, 370 Union Avenue
BOSTON, Mass. 02118, 271 Shawmut Avenue
BOSTON, Mass. 02127, 331 West Broadway
BUFFALO, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue
CHICAGO, Ill. 60622, 2222 West Chicago Avenue
CHICAGO, Ill. 60608, 3333 S. Halsted Street
CLEVELAND, Ohio 44134, 5879 State Road
IRVINGTON, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue
GRAND RAPIDS, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N. W.
HAMTRAMCK, Mich. 48212, 11333 Jos. Campau Avenue
HARTFORD, Conn. 06114, 200 Franklin Avenue
LAKEWOOD, N. J. 08701, 288 Main Street
LOS ANGELES, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd.
NEW HAVEN, Conn. 06519, 509 Congress Avenue
NEWARK, N. J. 07102, 698 Sanford Avenue
PASSAIC, N. J., 176 Market Street
PATERSON, N. J., 99 Main Street
PHILADELPHIA, Pa. 19122, 1214 N. 5th Street
PITTSBURGH, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street
SAN FRANCISCO, Calif. 94115, 2076 Sutter Street
WATERBURY, Conn., 905 Bank Street
WORCESTER, Mass. 01610, 169 Millbury Street
YOUNGSTOWN, Ohio 44503, 309 W. Federal Street
IRVINGTON, N. J. 07111, 1082 Springfield Avenue

Tel.: AL 4-5456
CH 3-2583
647-6576
EV 4-4952
LI 2-1767
268-0068
TL 6-2674
BR 8-6966
WA 5-2737
884-1738
ES 2-4685
GL 8-2256
365-5255
246-9738
FO 3-8569
AN 1-2994
LO 2-1446
373-8783
GR 2-6387
274-6400
PO 3-4818
HU 1-2750
FI 6-1571
PL 6-6766
SW 8-2868
RI 3-0440
374-6446

10% — 20% — 80% pigiau mokėst už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pa.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas — įvairių atstumų —
823 WEST 34th PLACE
Tel. — FRONTIER 6-1882

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEP. C. LACK IR SONOS

(LACKAWICZ)

2424 W. 69th Street Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd Place Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. California Ave. Tel. LAfayette 3-8572

ANTANAS M. PHILIPS

3307 So. Lituanica Ave. Tel. YARds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. Halsted Street Tel. YARds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. Lituanica Ave. Tel. YA 7-1138-1139

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel. OL 2-1003

DRAUGAS, šeštadienis, 1970 m. vasario mėn. 7 d.

7

lą "Lietuva Lenino keliu". Jau kęsis Vilniuje, po to seks keturių sukurtas Volodia Leninas, lan- komunistų sušaudymas... (E.)

since 1914...

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

5%
PASSBOOK SAVINGS
All Accounts
Compounded Daily
Paid Quarterly

6%
2-YEAR SAVINGS
CERTIFICATES
(Minimum \$5,000)

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYs MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
MR. NELSON
Savininko

SAINT CASIMIR
MONUMENT CO.

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklų Planų
Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEDarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktoriai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Trys Moderniškos Koplyčios

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YARds 1741-2

HIGH RATES

CURRENT RATE

5%
PER ANNUM
ON REGULAR
SAVINGS

5 1/2%
PER ANNUM
ON INVESTMENT
BONUS
\$1,000 MIN.

Dividends paid quarterly

Savings insured up to \$20,000.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

EXPERT
BODY WORK

PROGRESS-PAŽANGA
COLLISION EXPERTS

A. & J. STANEVICIUS
(Fender) Pilnas Pataisymas
Plaukams — Ištepame — Dažome
Motoro, Karoserijos (Body), Sparnų

2637 W. 47th St., Tel. LA 3-9663
Chicago, Illinois 60632



REDAGUOJA DR. S. ALIŪNAS

Mašinų amžiaus vedamasis

Nūdien, kaip iš visko atrodo, šioje žemėje begaliniai didelę rolę vaidina mašinos: mašinomis važiuojama, mašinomis skraidoma, mašinomis rašoma, mašinomis skaitoma ir t. t. Žodžiu, beveik viską žmonės jau daro mašinomis, išskyrus gal tik valgyti, valgomą, bent kol kas, ne mašinomis, bet jau kramtomą — dažnai ne savais dantimis.

Taigi, mašinos ir mašinos, dažnai automatiškos mašinos, gudriausi kompiuteriai, tik paspaudei mygtuką, ir jau veikia. Žmonėms net ir galvoti beveik nebereikia, galėtum sakyti, kad už juos kalvoja jau mašinos. Iš tikrųjų, kam galvoti, užtenka sekėti tik ženklus ir iškabas.

Pavyzdžiui, garsus ekonomistas teigia, jog esama ženklų, kad gerovė ir toliau klestės, visi būsią turtingi, sotūs ir laimingi. Deja, kai žmogus pasižiūri į savo kišenės — jos tuščios. Vadinasi, ekonomistų žiūrėjimo ženklai tavo kišenę nepripildo.

Toliau. Žiūrėk meteorologai nurodo, jog visi ženklai rodo, kad pavasaris ir šiltas oras žmogui jau tiesiog ant kulnų mina, ir pats, žmogau, jau girdi varnų pavasarišką čiaukėjimą, tačiau rytojaus dieną — žiūrėk, jau prisiņgo.

Arba ir vėl. Nežiūrint plikoko pakaušio ir pasidabruotų paausiu, žmogus pasijunti toks jaunas, kad, rodos, dar jaunesnis negu buvai tada, kai teturėjai dvidešimt metų. Deja, rytojaus dieną — žiūrėk, visi tavo jaunatvės ženklai pranykę, o tu vaikštai susirietęs ir skundiesi diegliais.

Bet nūdieniam pasauly vis dėlto nepaskutinį vaidmenį vaidina tos iškabos ir tie ženklai. Prienį žmogus prie staigiai kylančių į viršų laiptų ir skaitai iškaba: "Watch Your Step". Taigi, lipi laiptais — ir "vačini" savo žingsnius, tačiau kai prilipi viršų, tenai jau nebėra iškabos, kurioje būtų pažymėta: "Stop Watching Your Step". Tokiu atveju, jeigu žmogus jau visiškai pasitikėtų iškabomis ir ryžtumeis bent vienai dienai visai išjungti savo galvą, vis saugotum savo žingsnius.

Ižengei koją žmogus į valgyklą, žiūrėk, prieš tavo akis iškaba: "Not Responsible For Personal Property". Na, jeigu, pavyzdžiui, vyrai labai rimtai paimtų į galvas šitokį įspėjimą, kas būtų? O gi jie sėdėtų apie stalus apsilvilkę,

Elektrikai nepražus

Kas-ne-kas, bet elektrikai moka su šviesa susidoroti. Ir Trakų rajono Lenino kolūkio III brigados žemdirbiai tegul nesijaudina: be šviesos jie neliks. Argi tam elektrikai dar su sniegu stulpus statė, laidus tempė, transformatorių atgabenę, kad žmonės tamsioje sėdėtų. Tai kas, kad šviesos jie kolūkiečiams iki šiol neprijungia.

Piešinyje parodyta, kaip bus išsprendta trečiojo brigadoje elektros problema. Žodžiu —

kol žibalinų lempų bus — elektrikai nepražus.

"Valstiečių laikraštis"

užsimaukšlinę ant galvų kepurės ar skrybėles, o dešinią ranką — laikytusi smarkiai isikabinę į savo žmonas, nes tikint iškabos įspėjimu, koks nors, nenaudėlis juk gali nukniaukti ne tik tavo apsiaustą, skrybėlę, bet ir žmoną.

Taigi matome, kad nepaisant stebuklingiausių išradimų, begaliniai iškilusios civilizacijos ir mašinų bei ženklų, žmogus vis dėlto dar negali "duoti atostogų" savo protavimui, negali jo išjungti, tarytum elektros, beieinant gulti, nes jo nei žingsniu, ne urto, nei žmonos joks kompiuteris neapsaugos.

P. A.

Kaulės reikmė kultūrai

Iš tik ką pasirodžiusios Vyt. Bagdanavičiaus knygos "Kultūrinės gerės pasakos"

"Lietuviškoje tautosakoje, nepaisant nepalankios nuotaikos kiaučiui, jos kultūra nėra išnykusi be pėdsakų."

"Einant giliau į proistorę, kiaučiui reikšmė nemažėja, bet greičiau didėja."

"Vadinasi mes turime plačius ir gilius į proistorę siekiančius kiaučių kultūros pėdsakus."

"Kiaučiui tarpininkaujama vaidmenį tarp dievų ir žmonių įdomiai nušviečia Kanarų salų kultūra."

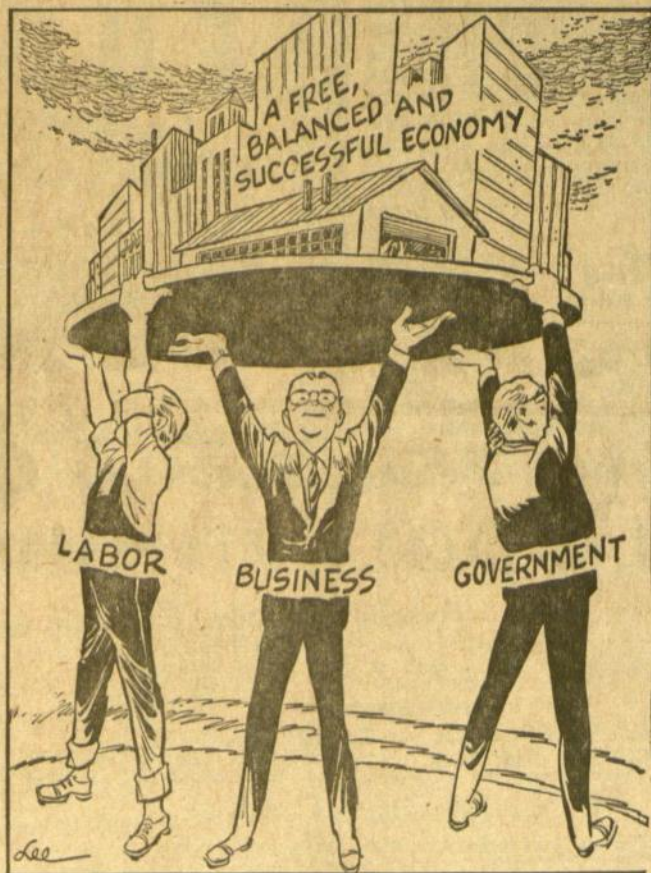
RIMTAS KLAUSIMAS

"Nesuprantu, kodėl senų karalių mumijos suvilkto iš Egipto taip atidžiai saugojamos?"

Dan Kuraitis

— Jeigu tavo kaimynas neskaityto nei vieno lietuviško laikraščio, nei lietuviškos knygos — jis yra lietuviškos duobkasys. Jei tu jų neskaitytai — lietuviškos knygos neįdomios, o lietuviškuose laikraščiuose senos žinios.

Dr. H. Nagys



Laisvas darbas, laisva prekyba ir demokratine valdžia iškėlė aukštai Ameriką, kad net "Vilnius" redaktorius Jokubka prapazino juos vizitavusiam Genrikui Zimanui, kad "Vilnius" nepajėgia Amerikos paversti į laužą, nors ir labai skiepia komunizmą.

JOKUBKA IR GRŪDAI

Draugas Jokubka komunistinėje Vilnyje, didžiuojasi, kad So vietų Rusijoje netrūksta maisto. Esą "pakeiskime kapitalizmą socializmu, pasaulyje keleriopai daugiau žmonių galės gyventi ir gyvens daug sočiau, negu dabar gyvena."

— Jeigu visame pasaulyje bus socializmas, tai kur bebus galima nusipirkti kviečių? — tokį klausimą nuolat stato Sovietijos gyventojai.

DRAUGIŠKI VEDAMIEJI

Matyt, vykstančių derybų su Sovietais ir Naujųjų (1970-tųjų) metų progomis Kinijos trys svarbiausi laikraščiai paskelbė bendrą vedamąjį, kurio dalį minčių čia pakartojame:

"Nikita Chruščiovas, tas klounas, šiandien yra tik mėslo krūva, užsitarnavusi žmonių paniekinimo. Brežnevas ir jo klika įveda fašistinę diktatūrą, jiems sekasi dar blogiau, kaip Chruščiovui: namie diktatūra, o užsienyje — ekspansija ir agresija. Maskvos klika žengia į visiško bankroto vis greitesniu tempu, — tvirtinama anam straipsnyje."



Kai žvelgi šiandien į besokantį jaunimą, negali suprasti, ką jie veikia, norėdami pailsėti.

NAUJIENA

Radviliškio rajono Kairėnų parduotuvėje dažnai trūksta druskos.

(Iš P. Jonaičio laiško)

I kolūkietis. Ar girdėjai džiugią naujieną?

II kolūkietis. Negirdėjau.

I kolūkietis. Ogi į Kairėnų parduotuvę atvežė druskos.

"Valstiečių laikraštis"

ATBULAI PIRMYN

Spalio mėnesio "Akiračiuose" rašoma apie koncertą, kuris įvyko lapkričio 9 d. Ir suprask dabar kaip čia išeina, kai einama atbulai pirmyn.

KOLCHOZŲ VAIZDAI IR VEIDAI

Kurėjo ir kur išėjo

— Kodėl tu vis suki į bufetą? Rodos, anksčiau vengdavai išgerti.

— Matai, čia dirba viena pažįstama mergina, kurią mūsų kolūkis išleido mokytis agronomė.

Išnaudojo progą

Išgėręs kolūkietis parsitempia leisgyvį it maišą brigadininką namo. Žmona raukosi:

— Ką čia dabar sugalvojai? — Cit. Jis seniai prašosi pas mus į svečius.

HIPIS

Aš sutikau vieną hipį — Bėgo jis į Mississippi.

Bekeliaudamas pavargo, Vėjas jam išdrakė barzdą.

Ji užpuolė parazitai — Vargo jis neapsakytai.

LSD tik ir degtinė Jam dar skaidrino krūtinę.

Mėgo apdarą skylėtą, Nevalytą, nudėvėtą.

Bet jau muilo — tai nemėgo, Nuo švarios kultūros bėgo,

Su kultūra jis kovojo, Parko krūmuose nakvojo.

Jis visuomenei grūmojo Revoliucijos rytojūm.

Jis jau laidėjo žmoniją Revoliucijos ugnyje.

Ir kas toliau — nežinos, Kol nenusiskus barzdos.

J.V.

Žentas ir vaikai

Viena didžiausių gyvenimo paslapčių yra, kaip čia išeina, kad tas kvailys, kuris vedė Jūsų dukterį, gali būti tėvas geriausio visame pasaulyje anūko.

— "Okupanto atveju skrupulių neturėtų būti daroma. Už vieną dantį visus dantis išmalti."

J. Aistis

— "Atrodo, kad ir čia pas mus, kaip ir Australijoje, lietuvių moterys tik dirba, o vyrai tik posėdžiauja ir kalba, o savo nerangumo ir egoizmo pateisinimui net apkalba moteris."

Emilija Čekienė, "Dirva"

— Politika yra priešą keikti, nepraverus lūpų.

— Moteris šiandien nori stipraus vyro, kurį ji tačiau galėtų vinyti ant savo piršto.

DĖL BATŲ — BE BĀTŲ

Aunasi žmogus. Eis į darbą. Apsiaavęs žiūri — batai vos besilaiko.

— Naujų pasidairytum, — paragina žmona.

— Reikia, — sutiko ir vyras. Pasibeldė į artimiausią Degučių parduotuvę.

— Man batų. Keturiasdešimt penkto numerio, — paprašė. Parduotuvėje jį sužiuro tartum į marsietį.

— Ko gero, dar ir pirštinių

TU IR KITAS

"Jei koks nors XY, buvęs anstolis arba šiaip jau valdininkas, ima kalbėti apie dalykus, kurių neišmano, tu pasiūlai jam užrakinti savo kalbinę mašiną. Bet jei tu pats, buvęs taip pat šiaip jau valdininkas, imi nustatyti anos solistės koloratūros trelių nešvarumą, to dailininko temų bei spalvų nepatriotškumą, ano futbolininko kreivą šūvį ir to rašytojo porcijos ar prozos nebrangumą — tu turi tam pilną teisę, nes — pagal tave — kiekvienas turi teisę pasakyti savo nuomonę apie viską."

Dr. H. Nagys

BALYS PAVABALYS

Trockis ir Zablockis

Graži tu mano brangi tėvyne! Ar kas yra tave taip gynę, Kaip stalinai ir zimanai Ir liberalų rabinai?

Su jais ir aš mezgu jau ryšį (Kol kas tikta per sienos plyšį).

Klausausi žodžių jų saldžių Ir balalaiką vis girdžiu.

Apsikabinęs meno mūžą, Lenkuios prieš tautą šimtą kartų. Ir parsiuduodu už arbūzą Tautos vadam už Kremliaus vartų

Jie pasigaus mane, kaip žuvį, Paskui išmuilins, kaip Zablockį,

Už tai, kad myliu aš lietuvi — Vis tiek, ar Zimaną, ar Trockį.

VEDYBOS SU KOMPIUTERIU

Vienas Toronto teologas Arthur Gibson, kalbėdamas su laikraščio reporteriu, pabrėžė, kad jis — kompiuterių neskaitys mašinomis, bet kuo nors daugiau.

Jo motyvavimas — kompiuteriai galvoja, dauginasi ir, jei netaisyklingai suprograminti, išvystą savyje tam tikrą neurozę. Taigi, jie esą gyvi.

Ryšium su tuo Toronto "Daily Star" kolumnistas sukūrė šitokią "vaizdelį". Esą, greičiausiai galėsi atsitikti šitaip:

Ateina jaunuolis pas motiną ir sako:

— Mama, aš noriu pakalbėti su jumis.

— Apie ką, Bruce?

— Apie vedybas. Aš nutariau vesti.

— Bet gi tu esi dar tik 21 m. amžiaus. Dar net kolegijos nebajgei.

— Tai nesvarbu, mamai! Aš esu įsimylėjęs ir niekas manęs nuo vedybų negalės sulaikyti!

— Koks gi tavo būsimosios vardas?

— Tai yra 567-973-599, bet — trumpa forma — aš ją vadinu tik "5".

— Tai labai juokingas mergaitės vardas — ar ne?

— Iš tikrųjų — tai yra jos serijos numeris.

— Mergaitės gi neturi serijinių numerių?

— Jos turi, jeigu jos yra kompiuteriai.

— Ką tu galvoji ir ką šneki?

— Taip, mamai! Tai bus maišytos vedybos.

— Oh, Bruce! Tavo tėvas ir aš galvojame, kad tu susirasi gražią orientalinę mergaitę arba mergaitę negrę ar, pagaliau, kokią nors merginą, kad ir iš United Church, o dabar — kompiuteris!

— Jūs mylėsite ją, mamai! Ji yra taip sukurta, kaip geležinis kabinetas.

— Ar tai vietinis, ar importuotas kompiuteris?

— Vietinis. Pagamintas mūsų šaliai Don Mills.

— Ačiū dangui! Nors už tai! Bet, kaip jūs susiderinsite. Tu gi neturi pinigų.

— Mes jau kalbėjome su ja. Manasis kompiuteris dirba Gigantic Steel Ltd. prie algių išmokykimo. Ji man padės, kol aš užbaigsiu kolegiją.

— Bruce, ar tu esi tikras, kad vykdai gerą sumanymą? Dabar gi viskas atrodo gerai, bet kas atsitiks su jos tranzistoriais, kai sulauksite 45? Juk kai ji pasens, kas beliks tau daryti? Tik išmesti ją — a?

— Mama, tai nėra tokios sri-

ties mūsų draugystė, kaip tu galvoji. Žinoma, aš mėgstu tai, ką ji kompiutina, t.y. pinigų. Aš gerbiu jos atmintį, mėgstu jos užsidegimo būdą, kai įeinu į kambarį. Bet tarp mūsų nėra buvę kokių nors "hanky-panky". Tu gali patikrinti jos sąskaitas, jeigu netiki manim...

— Ar gali ji virti, kepti ir prižiūrėti namų švara?

— Tai senos mados dalykas, mamai! Mano mažoji "5" turi IQ 225. Ji gali vesti fabriką 25,000 vertės. Taigi ji turi daugiau mokslo ir žinių, kaip visas Toronto universitetas.

— OK, Bruce, tad atsivesk savąjį ateinančią sekmadienį pietums ir pirmą pažinčiai su tėvu, — pagaliau sutikusi motina. Paruošė P. A.

— Tai labai juokingas mergaitės vardas — ar ne?

— Iš tikrųjų — tai yra jos serijos numeris.

— Mergaitės gi neturi serijinių numerių?

— Jos turi, jeigu jos yra kompiuteriai.

— Ką tu galvoji ir ką šneki?

— Taip, mamai! Tai bus maišytos vedybos.

— Oh, Bruce! Tavo tėvas ir aš galvojame, kad tu susirasi gražią orientalinę mergaitę arba mergaitę negrę ar, pagaliau, kokią nors merginą, kad ir iš United Church, o dabar — kompiuteris!

— Jūs mylėsite ją, mamai! Ji yra taip sukurta, kaip geležinis kabinetas.

— Ar tai vietinis, ar importuotas kompiuteris?

— Vietinis. Pagamintas mūsų šaliai Don Mills.

— Ačiū dangui! Nors už tai! Bet, kaip jūs susiderinsite. Tu gi neturi pinigų.

POEZIJOS SUKNIA

"Kadangi poezija yra fantazijos dąsus ponia, dvidešinti moderniškas alegorijų suknias, todėl, trumpai jai švystelėjus, aš darau jai reveransą."

K. Bastrukonis

ALGA IR LINKEJIMAS

— Kad tu pragyventum iš algos, — taip savo priešui linki pavergtos Lietuvos žmogus.

SPALVA IR LAIKAS

— Kokios spalvos plaukus turės ar turėjo tavo pražilius močiutė tegali tik plaukų šukuotoja žinoti.

MODERNIAIS LAIKAIS

— Ketverių metų berniukas, nušvitus saulei per langą, pasakė savo močiutei: "Tur būt mane dabar Dievulis fotografavo."

MOKYKLA IR SKALBYKLA

Šiandien siųsti vaikus į kolegiją yra tas pats, kas nešti drabužius į skalbyklą. Gauni tą patį, tik nebegali pažinti.

MOKSLAS IR DARBAS

I krautuvę priimtam naujam vaikinui bosas sako: — Prašau dabar iššluoti krautuvę.

— Bet juk aš esu baigęs kolegiją, — atsako vaikinai.

— O, tai nieko, aš parodysiu kaip.

NEKENKSMINGA KRONIKA

— Geras gėrikas, Deland Fla., pabėgusiam iš cirko ir sušalusiam drambliui davė išgerti 11 galionų vandens į kuriuos įpylė ir 2 galionus stiprios degtinės.

— Skėčių pardavinėjimas. Vie nas Chicagos pilietis, daug keliaujas po visą Ameriką ir vis užmirštas skėčių autobusuose, lėktuvuose, restoranuose, galų gale skėčio rankeną išgravidavo savo adresu ir pastabą: jei kas jį ras, vietoj gražinimo geriau tegul atsiunčia vieną dolerį. Po pusmėsio jam radėjai, siųsdami po vieną, jau prisiuntę 11 dolerių.

— Moterys laiko paslaptis. Anglijoje vienos anglikonų bažnyčios statybos komitetas kreipėsi į visos Anglijos šeiminkines, prašydamas prisųsti geriausių jų žinomus valgių gaminimo receptus. Tuos receptus norėta išleisti atsikrati knygą, kuri būtų pardavinėjama ir duotų statybai gražaus pelno. Deja, nė viena šeiminkinė į tai neatsiliepė...

— Ir kas sakė, kad moterys negali paslapčių išlaikyti?..

— Kas saugo Berlyną. Vakarų Berlyną lankantieji turistai pasakoja, kad autobuso vadovas kai nuveža parodyti vieną miesto įžymybę — sovietų pastatytą paminklą — (irgi V. Berlyne), taip aiškina: "Matote tą paminklą? Kad paminklas neestetiškas, kad kareivis pasibaisėtina atkištu pilvu, tai kitas dalykas, aš politika neužsimu. Kad tam paminklui kas nors negero neatsitiktų, jį saugoja pora sovietų kareivių. Kad kareiviams kas neatstiktų, juos saugoja sąjungininkų kariai, gi šiuos sąjungininkus saugoja vokiečių policija."

— Bičių nuopelnai. Londoniškas "Daily Mirror" skaitytojams praneša apie vieno Anglijos bitininko džiaugsmą. Esą, jos praėjusią vasarą net du kartu sugėlusios jo uošvės.

— Garsina lietuvius. "Tėviškės Žiburiai" sako, kad "Toronto spaudos padarėnė lietuviškos pavardės nusikaltimų aprašymuose. Vieni jų minimi vagystėse, kiti muštinėse ir pan.

— MOKESČIAI IR AMŽIUS

Šiandien amerikietis gyvena 25 m. ilgiau negu praėjusiame šimtmetyje, tačiau jis ir turi tiek ilgiau gyventi, kad galėtų uždirbti įvairius mokesčius, kuriuos sumoka valdžiai.

— PAŽADAI IR RINKIMAI

Kongreso nariai geidžia būti perrenkami antrą kartą todėl, kad jie nenori gyventi pagal tuos įstatymus, kuriuos jie būdami kongrese pravedė.

— VIENODOS NUOMONĖS

— Aš įsitikinusi, kad nėra dviejų žmonių, vienodai galvojančių.

— Tu šitaip nekalbėtum, jei pamatytum dovanas, kurias aš gavau vardadienio proga.

KUKLUS NORAS

Kirpėjas nuteisiamas iki gyvos galvos kalėti. Teisėjas klausia, koks jo paskutinis noras?

— Nuskusti jums barzdą, — atsako pasmerktasis.

Tikrai laisvai bealsuojas komunistinės sistemos žmogus.